

Ntirè nè Bèboŋ nè MAK

Nwàk Mak sə tsə' yumok bæ liŋ Jisos Krest nè yi Mo Nwì nè. Nà' sə nìtsə' Jisòs nja co ηwè nè yi tse' ηàŋ, nè sə gũ fàk bæ zeŋ.

Jisòs nè sə to liŋ ye də yi Mo Nwè. A yà'sə də yi ηwè nè yi tse' ηàŋ bohòNwì ηgòtsòho bum. Liŋ yè'sə sə nìtsə' sè' də yi ηwè bæ ni' nè zìnə. Liŋ sè də Mo Nwè yè'sə, a liŋ sè wo à còm yà' ndzəŋə Nwàk Danà taŋŋtèŋ. (Taŋ Danà 7:13, 14.) Kàmòk Jisòs à to liŋ ye ve'nə bũsə yi dzəm ηgònìtsə' fa bwìŋ də yi ηkum ηgà gèm bwìŋ nè Nwì à kà' də yi nè tum vesə nè.

TsətsòhòNè Jon

Ngà Bàptesə Bwìŋ

(Mat. 3:1-12; Luk 3:1-18; Jon 1:19-28)

¹ Yè'e məm̀vè'nè Ntirè nè Bèboŋ nè Jisòs Krest mo Nwì à yèto. ² Nà' à yèto ŋga Jon tesə vè sə ηgəà. Yi ànə tesə və m̀vəsə ŋgà tsòhòbum Nwì Izayà à còm də,

Nwì à dũk də, <<Yèè, nè'e masinjà àm, m̀ nè tumsə gesə lo yi mantombii wù ηgògè fũhũ fa wu mandzè.>>

³ Yi à còm mok sè' də,

Ngì ηwè nəm̀òk sə cèp torə vè sə ηgəà, nè sə yuhu də, <<Gù tsə'rə fa Tà mandzè ye, rəŋsə tsə'rə fa yi bwe cwèè mandzè ηgògì cà ca.>>

⁴ A ye ve'nə, Jon ngà bàptesè bwìŋ tesè vè sè ngəà, nè sè tsoho fa bwìŋ ncèp nè də, <<Wèeŋ kupsə, nè bwi fa bup awèŋ ŋkwèŋ, nè baptesə, ya nga Nwii swifa weŋ bup awèŋ.>> ⁵ Fana bwìŋ à tesə vè mvwe' nzeŋgòŋ Jùdiyà bə ntòlak Jòrosalèm pwe'fo' ngòkè yuk yusè Jon sè cèp sə. Wo à kəà cù bə bup awo sè wo gùgəə, fana Jon bàptesə wo sənə ndzəp Jòridàŋ.

⁶ Jon à sə ni nsàap cəək sè ngəa tsòhòbum Nwì wèŋ. Wo à gù yà' bə nwèes nàm nəmòk nè wo togè nà' də kàme. Yi swi' tse' bə korə ngùp sə mbwèe yi. Zuzuu ye à ye ngwim bə nu. ⁷ Yi à tsè' fa bwìŋ duk də, <<Ŋwə nəmòok nè və ma ŋkwèeŋ mù nè yi yam cəsə mù yi. Mù ka kəkərè co mù buhu tsoŋ sə nze ngòfirə kuu kùuŋgùp ye yeŋ. ⁸ Mù bàptesə mègù weŋ yàm bə ndzəp, fana yi nè baptesə weŋ ye bə Yòŋsə nè Rəreŋ.>>

*Satà A Mùmsə Jisòs
Ghà Nè Wo A Bàptesə Yi
(Mat. 3:13-4:11; Luk 3:21-22, 4:1-13)*

⁹ A ka sap Jisòs mè'rə lak Nazàre nè nà'a mvwe' nzeŋgòGalili, fana Jon bàptesə yi sənə ndzəp Jòridàŋ. ¹⁰ Mvè'nə Jisòs à tesə kok sə ndzəpè anə ntèŋ, yi ye nga ntòbu mùhu fana Yòŋsə Nwì sə tsoŋ və bohòyi co kəkəbàŋ. ¹¹ Ngì mòk sə yuhu tsooŋ məbu anə duk də, <<Wu mo àm nè mù dzəm wu sə ntuu mù ŋkùuŋntèŋ. Mù sə kwa bohòwù wùriŋ.>>

¹² Yòŋsə nè gu yi sè' ntèŋ ngòlòmvwe' səmok sə ngəà. ¹³ Yi à cu fo' nùumbu hum kwè, Satà sə

mumsə yi. Yi à ye fo' bə nàam ngòn wèn fana masinjàa Nwì sə jəŋ ɲkərè bohòyi.

Jisòs To Ngàa Ko Fuk

(Mat. 4:18-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ A ye ɲga wo nisə Jon ndapndzəm, fana Jisòs lòmɔwɛ' nzenḡòGalili, nə sə tsòho Ntirè nè Bèboŋ nè nà' vè bohòNwì. ¹⁵ Yi sə dək də, <<Mvèk kàrə laŋ nè gaŋ ɲkum Nwì kɛp ɲgòye sə nzenḡòfəŋ laŋ. Wèeŋ kupsə, nə bwì fa bɔp awèŋ ɲkwèŋ, nə dzəm Ntirè nè Bèboŋ nə.>>

¹⁶ Numbu mòk à ye ɲga Jisòs sə gihi ɲgɔ ndzəp Galili, yi ye bù ɲgàa fu'fuk ba, Saimù bə moma ye Andrù ɲga wo sə fu'fuk bə ram. ¹⁷ Jisòs dək fa wo də, <<Wèeŋ bɛ' və mɔ ya mɔ yə'rə wəŋ ɲgòko bwìŋ.>> ¹⁸ Wo ànə yuk vɛ'nə ntèŋ, wo me'rə mak noŋsə ram awo sə fo', nə yuŋ lo yi.

¹⁹ Yi à gi lòjo, yi ye fe'lə bwe ɲgà' nəmòk nè wo togè yi də Zebèdi ɲga wo bwìŋ ba, Jem bə moma ye Jon. Yi à kè tsèŋ wo ɲga wo cu sənə ɲgwes, nə sə gɔhɔ tsə'rə ram awo. ²⁰ Yi à to yà' sè', wo bɛ' lòyi, nə me'rə tè' awo Zebèdi bə ɲgàa fàak awo sə ɲgwesə anə, nə lo bə Jisòs.

Jisòs Bɛ' Fis Yòŋsə Ze'

Ndzə Ni'ì Nwè Nəmòk

(Luk 4:31-37)

²¹ Wo à gi lòmɔwɛ' mò'fis, nə kə dzeŋ lak mok sè wo togè fo' də Kàpanùm. Fana numbu dzè awo à wèes, Jisòs lo mɔwɛ' ndap piriya bùu Jus, nə ye ɲgòyərə wo ncèp Nwì mbwa. ²² Busè yi à cèp nsàp nje zok bə ɲàŋ, fana bwìŋ mərə bùusè wo rì də cicàa sè wo à sə yə'rə lùk à sə

kà ve'nə cèpgè. ²³ Nwè nəmòk à ye mbwa nè yi à tse' yòñsè ze' ndzə ni'ì yi. Yi ye ηgòwa torè fis də, ²⁴ <<Jisòs nè mvwe' lak Nazàre, wù tse' yà vesùwèη ne? Mù rì wu bəboηni, wu ηwè nè rərəη nè wù vè bohòNwi. Wù vè yè'sə ηgòzə ves à?>> ²⁵ Jisòs à ghamse yòñsè nə, nə duk fa yi də, <<Lok cùu yo, nə ca tesə ndzə ni'ì ηwè ènə.>> ²⁶ Yòñsè nə à yuk ve'nə ntèn, yi tsə'rə ηgà' nə nèbup, nə waη torə ve'ε, nə tesə ndzə ni'ì ηgà' nə. ²⁷ Bwìη à mərə ve'ε nèbup, nə sə duk də, <<Hàva'! Yè'sə yà ve'nə ε? Nsàp yəyərè nè fi vè yè' laη. Nwè nè'e tse' to ηàη ηgòcèp bohòyòñsəə ze' wèη fana wo yuk cùu ye.>> ²⁸ Ghàr ve'ε ηga liη Jisòs ca yuhu mvwe' nzenḡòGalili pwe'fo' laη.

Jisòs Gəñsə Ngàa Yiyaη Nkùuη
(Mat. 8:14-17; Luk 4:38-41)

²⁹ Jisòs bə yà'wèη à tesə tsə mənə ndap pìriyà nə, fana yi Jisòs nə bə Saimù nə ye Andrù, Jem bə Jon wèη à lòmve' ndap Saimù bə Andrù. ³⁰ Wo à dzèη ηga malii Saimù nòbə yiyaη. Wo tsok fa Jisòs ve'nə. ³¹ Yi lo, nə kə ko bo nà', nə lokoksə nà' mutsə, yiya nə me fana yi lokok təəη, nə kə lap fa wo zuzə.

³² Numbu ànə à ye ηga nùm sə co tsə lòo, wo jə vè fa Jisòs ηgàa yiyaη pwe', nə jə vè fe'lə bùu sè wo à tse' yòñsəə ze' ndzə ni'ì wo. ³³ Bwìη à tesə bə lak yà'sə pwe', nə kə maη mvwe' ntòmbi ànə bìkìkìkì. ³⁴ Jisòs à ḡù bùu sè wo à tse' nsàap yiyaη zok zok wo ḡuη ηkùuηntèn, nə be' fis ze' ndzə ni'ì wo maηḡəηḡèη. Bəsə ze' sə à rì yi

bèbòŋ fana yi kà yà' mandzè ñgòtsè' fa bwìŋ ve'nə fa.

*Jisòs Tsòho Ncèp Nwì
Mvwe' Nzenḡòŋ Galili Pwe'
(Luk 4:42-44)*

³⁵ Tsok à kǽp, ñga cu ntòbə ndzəm, Jisòs lokok, nə tesə lo mǽmvwe' nəmòk, nə kə gǽ pìriyà fo' yìyi. ³⁶ A cu ghàr wo kà yi yə, fana Saimù bə bǽu səmok sə lap kɛ' ca yi. ³⁷ Wo à yə yi, wo tsok yi də, <<Bwìŋ sə lap wu maŋgəŋgèŋ.>> ³⁸ Yi duk fa yà' də, <<Yusè yà' a jə vè mu fɛɛŋ, a ñgòtsòho ncèp Nwì. Vesùwèŋ lo lɛ mvwe' lak mok sè yà' kǽp fɛɛŋ yè'e, nə tsoho fo' sè'.>> ³⁹ Yi à gì dzòŋ nzenḡòŋ Galili pwe', nə sə tsoho kɛ' ncèp Nwì mvwe' ndaap pìriyà, nə sə bɛ'ɛ fis yòŋsəə ze' wèŋ ndzə ni'ì bwìŋ.

*Jisòs Mèsə Fa Ngà Kuturu Yiya Ye Nə
(Mat. 8:1-4; Luk 5:12-16)*

⁴⁰ Numbu mòk à ye, ñgà kuturu nəmòk à vəə, nə kə təəŋ mantombii yi bə tumfərə, nə lɛŋ nà' də nà'a tesə yi. Yi duk fa Jisòs də, <<Tà, a bə-a wu co wù tesə mu na, wù gǽ fa mu yiya àm nè'e me.>> ⁴¹ Jisòs ànə yuk ve'nə, ntəm ye rwiŋ bə manziŋ, fana yi fis bo, nə jwɛŋ nà' bə zɛŋ, nə duk də, <<Mù dzəm laŋ, yiya yònə nà'a me.>> ⁴² Yiya nə à mè gù sè ghà ànə fo', yi gǽŋ lo yuye. ⁴³ Jisòs à tipsə yi gǽgǽŋ, nə me'rə yi lo. ⁴⁴ Yi duk fa nà' də, <<Dù, nə kà ñwə nəmòk tsè' fa swì. Cà lògù bohòŋgà fa satikà', nə kə ni fa yi ni' yò, ya yi kək ja'a də yiya yòmè laŋ àlɛ. Yi kù' mèsə,

wù fa fəfa nè Musi à duk nè, ηγòníηtsè' fa bwìη də yiya yònə a mè laη.>> ⁴⁵ Nwè ènə à lòyuye, nè tsoho lo bwìη pwe', nè tsoho wesə nsàp nè co Jisòs kà mɯ ntòlak jəja mok gi fe'lè. Yi sə cum κε' mok mvwe' sè bwìη ka fo' yeη. Bwìη sə və ma nè fòlòoη, nè sə kə tseη yi fo'.

2

Jisòs Gəηsə Nwè Nè

Yi A Bù'rə

(Mat. 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ A cà nùumbu jo, Jisòs foho lo mvwe' lak Kàpanùm. Fana bwìη yuk lo də yi cu mɯ ntòlak anə. ² Bwìη və ηkùuη. Ncù à loho mègù bə bwìη, fana mandzè kà ηgòtsèη Jisòs ye. Jisòs à sə tsòho fa wo ncèp Nwì. ³ Bwìη kwè və, nè bək və ηwè nəmòk ηga ηgəηgàη à bù'rə bù'rə, ηgòkə fa Jisòs. ⁴ Busè bwìη à ye ηkùuη fana wo kà mandzè ηgòjə lòηwè nè ηgɯ ni'ì Jisòs tse'. Fana wo kok mɯ ndùndap, nè cok tosə mvwe' sè Jisòs tə sə.* Wo à cok tosə, wo le' gesə ηwè nè ca bohòJisòs mɯnə kəà. ⁵ Jisòs à yə də wo tse' dzədzəm də aco yi gɯ yiyaη ηwè nè me. Yi duk bohòηwè nè yi kà gìgè nè də, <<Mo àm, mù swifa wu bɯp yo laη.>>

⁶ Bù ηgàa yə'rè fa bwìη lùk mok à cu fo'. Wo ànə yuk yusè Jisòs à duk, nè tsərə də, ⁷ <<Aco yi duk vɛ'nə va? Yi sə gɯ bɯpsə liη Nwì wà. Mègù Nwì nè aco yi swì fa ηwè bɯp ye.>> ⁸ Jisòs riη yusè wo sə tsəm sə sè ntèn, fana yi duk fa wo də, <<Wèη sə tsəm sə ntɯù wèη vɛ'nə bùu

* **2:4** 2:4 Ye Màtiyò24:17

yà? ⁹ Co joho gha' yè'e nè ngòduk bohòyi də, <Mù swì fa wu bup yo laŋ,> kè nè ngòduk də, <Lòkok mʉtsè, nə bək jə kəà yò, nə gi lo yuyo> ε? ¹⁰ Fana mʉ nə niŋ fa weŋ də mʉ mo ηwè, mʉ tse' ηàŋ sə nzeŋgòŋ ènə ngòswì fa bwìŋ bup awo.>> ¹¹ Fana yi duk fa ηgà' nè yi kà gìgè nə də, <<Mù duk wu də lòkok, te' kəà yò, nə lo la'à wù.>> ¹² Mvè'nè wo à təəŋ nə sə ja'a mali, fana ηwè nə te' kəà ye, nə gi lo yuye. Wo mərə pwe', nə kwasə Nwì də, <<Vès ka nsàp yu nè'e ye yuk.>>

Jisòs To Levi

(Mat. 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Jisòs à foho lòsə ηgʉ ndzəp Galili. Bwìŋ ηkʉuŋ be' lòyi, fana yi ye ngòkè yə'rə yà'wèŋ. ¹⁴ Mvè'nè yi à sə gì lòo yi ye ηwè nè yi kogè mbàam tas, ηga yi cu mvwe' sè yi fàkgè fàk. Nwè ànə à ye Levi mo Alfòs. Jisòs duk fa yi də, <<Be' və mʉ.>> Yi lòkok, nə yuŋ lo nà'.

¹⁵ A ye ghàr fana Jisòs sə zʉ zʉzʉ mʉmvwe' ndap Levi nə. Bù ηgàa ko tas nə ye bù ηgàa gù bup ηkʉuŋntèŋ à be'lə yi bə ηgàa fak ye ngòzʉ zʉzʉ mvwe' mò'fis. Bù sè wo à ye ηkʉuŋ yè'sə wo à sə yù kə' yi. ¹⁶ Bù ηgàa yə'rè lùk mok à ye fo', sè wo à ye bəp bù Faràsi wèŋ. Wo à yə ηga Jisòs sə zʉ beŋ bə ηgàa gù bup nə ye ηgàa ko tas. Wo fek bù ηgàa fàak ye də, <<Yi sə zʉ be'lə ye bə ηgàa gù bup nə ye ηgàa ko tas wèŋ bùu ya?>> ¹⁷ Jisòs yuk, nə busə də, <<Bù sè wo ka yiyan tse', wo kà doktə làpgè, a lap megu doktə ηwè nè yi sə yaya. Fana bohòmù yàm, mʉ à ka

njo bùu sè wo kèkurè bohòNwì wèŋ və, mù à vè
 ngòto bù ngàa gù bup wèŋ.>>

*Nzak Dzè Zuzu
 NgòKuksə Nwì*

(Mat. 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ A ye mvək mòk, bùu sè wo à sə be' Jon ngà
 bàptesè bwìŋ bə bùu Faràsi wèŋ sə dzə zuzu ya
 wo kuksə Nwì. Bùu mok və bohòJisòs, nè fek yi
 də, <<Bùu sè wo sə be' Jon ngà bàptesè bwìŋ nè
 ye bùu Faràsi wèŋ sə dzəgè zuzu nùumbu mok,
 bwe yo kà yàwo dzəgè bùu yà lɛ?>> ¹⁹ Jisòs cep
 fəsə fa wo də, <<Aco wo duk fa bùu sè wo vè
 mvwe' sè wo sə zə bum gù də wo dzə zuzu anə
 va? Ka ve'nə yeŋ. Mvək nè ndugù nè cu mali bə
 yà'wèŋ, fana wo nè kà ve'nə cu. ²⁰ Fana nùumbu
 nè sə vèə nè wo nè jəŋ gesə lo ndugù nè, fana
 wo nè dzə zuzu mvək anə.

²¹ <<Yusə də, kaco ɲwè jəŋ cək nè fi, nè te'
 lok nè nà' vèp laŋ bə zeŋ yeŋ. Busə nè fi
 nè nè saha tesə ndzənə nè zəm nè fana yam
 ghak wesə ɲga'a mvwe' sè nà' saha maŋkwèŋ
 sə. ²² Yumook sè' də wo kà dzə rùk sənə bès nè
 zəm kep gèsègè, bùusè yà'a nè duk, nè vok bès
 nè. Fana rùuk sə nè bup bə bès nè mwè. Bògha'
 lɛ də wo gesə dzə rùk sənə bès nè fi.>>

Jisòs Cep Bə Nzak Nùumbu Dzè

(Mat. 12:1-8; Luk 6:1-5)

²³ Nùumbu dzè mòk à ye, Jisòs gi cà mvwe'
 nzum nzaŋ mok. Mvè'nè ngàa fàak ye à sə be' yi
 fana wo sə kəp jəŋ tu nzaŋ. ²⁴ Fana bùu Faràsi
 duk fa Jisòs də, <<Yeè, lùk avès ka dzəm də wo
 gu ve'nə nùumbu dzè dzəm.>> ²⁵ Jisòs cep fəsə

fa wo duk dɛ, <<Wɛŋ à ka yusɛ Devid à gù tan yà'a yuk à? Mvəsɛ yi à dzəm yumok ŋgòzɛ ŋga nɛ̀ à ya yi bɛ bwe ye wɛŋ, ²⁶ fana yi lo kə ni mu nda'à Nwì, nə kə jəŋ zɛ ntuk bred nè wo à nɔŋsə ŋgòkùksə Nwì fo'. Abiyadà à ye ŋkum bù ŋgàa fa satikà' ghà nà'nə yi. Ŋga lùk avès sɛ tsɛ' dɛ aco zɛ megu yà' ŋgàa fa satikà' wɛŋ fana Devid zɛ yà', nə fa bùu ye sɛ'.>> ²⁷ Jisòs à cɛp mèsə ncɛp nɛ duk dɛ, <<Nwì à gù nùmbu dzɛ ŋgòtesə ŋwè, ka dɛ wo à gù ŋwè bùu nùmbu dzɛ yɛŋ. ²⁸ Ye dɛ mùu mo ŋwè, mu Tà nè mù tse' nàŋ bə nùmbu dzɛ nè mù.>>

3

Ŋwè Nè Yi A Krɛ Bo

Ma Mò'fis

(Mat. 12:9-14; Luk 6:6-11)

¹ Nùmbu mòk à ye Jisòs gi bùuŋ vè məmvwɛ' ndap piriya mòk ŋga ŋwè nəmòok mbwa nè bo ye mok à krɛ. ² Bùu sɛmok à ye mu nda'à anə sɛ wo à dzəm ŋgòlɔp Jisòs bə nzak. Fana wo sɛ kək tse' yi dɛ kè yi gù bɔŋsə-a ŋwè ènə nùmbu dzɛ àlɛ'. Dɛ ya wo ko yi bə nzak dɛ yi gù fàk nùmbu dzɛ. ³ Yi duk fa ŋgà bo bɔp nə dɛ, <<Lòkok vɛ kè təəŋ kù mantombii mù fɛn.>> ⁴ Ŋgà' nə à vèə, Jisòs fek bùu mok sɛ dɛ, <<Yusɛ lùk dzəm dɛ aco a gu yà' nùmbu dzɛə yà? A bəbɔŋ ŋgòtesə bwɛŋ kè ŋgògù bɔp ɛ, a bəbɔŋ ŋgòtesə yɔŋsɛ ŋwè kè ŋgòzə nà' ɛ?>> Wo à cu gù dɛdɔk, nə kà cù mùk. ⁵ A bɔp Jisòs. Yi jok bohòwo bùu nsàap ntəm sɛ bɔp sɛ wo tse' yà', nə duk fa ŋwè nè krɛkrɛ bo nə dɛ, <<Nɛp fis yak a bo yo sɛ è.>> Yi à nɛp fis

yà' ntèn, fana yà' guṅ. ⁶ Bùu Faràsi à yə vɛ'nə, fana wo à lòo, nə kə to bùu mok sè wo ma nè ṅkum Herò, fana bə yà'wèṅ cum kwe' mə tuhù yi mvə'nə wo nə zə yi.

Bwìṅ Krəəṅ Və NgòYə Jisòs

⁷ Jisòs bə ṅgàa fàak ye à ye'e lònḡu ndzəp Galili. Bwìṅ kə tsèṅ wo fo' ṅkùuṅntèn. Bùu yè'sə à tesə vè mvwe' nzeṅḡGalili bə Jùdiyà. ⁸ Bùu mok wèṅ à tesə mvwe' lak Jòrosalèm, mok və mvwe' nzeṅḡIdumiyà bə nzeṅḡonə ma ndzə nto ndzəp Jòridàn. Mok tesə mvwe' sè yà' kəp lak Tayà bə Sidòn sè'. Bùu yè'sə à vè ṅgòyə Jisòs bùusə wo à yuk yusə yi à sə gùu. ⁹ Bùu sə à ye wùriṅ, fana yi duk ṅgàa fàak ye də wo lap fa yi ṅwes yi ni ca ṅga wo kà yi sə nze bwì' màk. ¹⁰ A ye vɛ'nə bùusə yi à guṅsə ṅgàa yiyaṅ nùmbu ànə ṅkùuṅntèn. Fana ṅgàa yiyaṅ mok wèṅ sə nik lo gu va' də wo kə jwèṅ gesə gu yi bə bo. ¹¹ A ye fo' də, bùu sè wo à tse' yòṅsə sè bəp ndzə ni'ì wo yə yi fana wo gbù mantombii yi sə nze, nə sə duk də, <<Wùu mo Nwì.>> ¹² Yi sa'rə yòṅsə ze' sə guḡuṅ də wo cum gəe', nə kà də wo tsok bwìṅ də yi mo Nwì wo dɛ'.

Jisòs Swè'fis Bùu Ye Mok Hum-ncòp-ba NgòYe Ngàa Ntum Ye

(Mat. 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Jisòs à kok lòmɛ ndahà, nə to benə bùu sè yi sə dzəm də bə yà'wèṅ lo, fana wo yuṅ lo yi. ¹⁴ Anə geṅ, yi swekfis bwìṅ hum-ncòp-ba mətətə'rəə wo də wo ye ṅgàa ntum ye. Yi duk fa yà'wèṅ də yi nə sə cum bə yà'wèṅ, nə tum

wo ngòtsòho lònchèp nè nje. ¹⁵ Fana yi fa wo nàṅ ngòbè'fis fa bwìṅ yòṅsèè ze' ndzè ni'ì.

¹⁶ Liṅ bùu sè hum-ncòp-ba sè à ye Saimù nè yi à to fa nà' liṅ mòk dè Pità. ¹⁷ Jem bə moma ye Jon wo à ye bwe Zebèdi. Jisòs à to wo dè Bwànàjis. Liṅ nge' yà'sə duk dè, Mbùṅ saha. ¹⁸ Nə ye Andrù, Filip, Bətòlomì, Màtiyò, Tomos, Jem mo Alfòs, Tàdiyòs, Saimù nè yi à ye mòk bə bòp bù nè wo to wo dè Kenènat, ¹⁹ nə ye fe'lə Judàs Iskarəyà nè yi à sèṅ Jisòs.

Wo Duk Də Jisòs Tse' Nàaṅ Ze'

(Mat. 12:22-32; Luk 11:14-23, 12:10)

²⁰ Jisòs bə bwe ye à kè ni mənə ndap nəmòk, fana bwìṅ yuṅ wo nsàp nè wo làp mandzè ngòkè zu beṅ bùè. ²¹ Məm̀vè'nè yà' à ye vè'nə, fana ma ye nə ye bwema ye wèṅ yuk, nə sè və ngòkè jè lòi. Busè bwìṅ à sè dũh dè, <<Nkərè nà' sè dè a bup.>> ²² Bù ngàa yə'rè lùk sè wo à tsə vè Jòrosalèm duk yàwo dè yi tse' ze' Bezebù ndzè ni'ì yi, nè nà'a nkum ze' wèṅ. Nà' a fagè yi nàṅ fana yi sè bə'fis ze' bə zeṅ. ²³ A ye vè'nə fana Jisòs to benə bùu sè ngu ni'ì yi, nə fek yà' gbù' mòk dè, <<Aco Satà bə'fis ni' ye yè'sə va? ²⁴ Nga wo gəpsə-a lak mòk bə bòp dè wo lù, fana ye dè lak yà'sə nə gbù. ²⁵ Nga wo gəpsə-a ndap ṅwè nəmòk bə bop zəzok dè wo sè lù, fana ye dè ndap ànə nə gbù nze sè'. ²⁶ Megu yà'a sè' vè'nə dè a ye-a nga Satà kùèm bə ndap ye kaco nà' təṅ yeṅ, nà'a nə gbù, nə lə.

²⁷ <<Kaco ṅwè nəmòk ni to munda'à ngà nàṅ, nə fis jəṅ lo yumok mbwa yeṅ. Tse'nga yi ko kì

nòŋsə to ŋà ñàŋ nə bə kù ŋkuŋ yi ni mɛ ndà'à nà' anə.

²⁸ <<Mù sə tsè' fa wɛŋ nè'e ŋkɛm ncɛp duk də, nsàap bɔp sè bwɪŋ gùgè-a lòoŋ, wo nə tse' səsɥifa bə zɛŋ, nə ye bə bum sè bɔp sè wo cèpgèə. ²⁹ Fana ŋwè nè yi bɔpsə liŋ Yòŋsè nè Rərəŋ, fana yi nə kà səsɥifa tse' yuk, bùusè yi gù yà'sə bɔp nè nà'a nè kà mè yuk.>> ³⁰ Jisòs à duk vɛ'nə bùusè bùu səmok à duk də yi tse' yòŋsè nè bɔp ndzə ni'ì yi.

Jisòs Bə Ma Ye
Nə Ye Bwema Ye
(Mat. 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Ma Jisòs bə bwema ye wèŋ à vèə, nə kə təəŋ sə ntòmbi, nə duk də wo to Jisòs də yi və. ³² A ye ŋga bwɪŋ rwiŋ mɛ nda'à anə wùriŋ, fana bùu yè'sə tsok fa yi də ma ye bə bwema ye wèŋ sə to yi sə ntòmbi. ³³ Mvè'nè Jisòs à yuk vɛ'nə, fana yi fek bùu sə duk də, <<Ma am bə bwema am wèəŋ ndà wèŋ?>> ³⁴ Fana yi fəsə lis, nə kək yak bùu sè wo curə ya' ŋgu ni'ì yi, nə duk fa wo də, <<Curə ya' yè'e ma am bə bwema am sə.>> ³⁵ Nə duk fe'lə duk də, <<Ŋwè nè fòpwe' nè yi gùgè-a yusè Nwì sə duk də yi gù, fana ye də yi mo tè' am nə ye njè' am nə ye ma am sè'.>>

4

Gbu' Ngà Bì Ngwii Bum
(Mat. 13:1-9; Luk 8:4-8)

¹ A ye nùmbu mòk Jisòs lo ŋgòyərə fe'lə bwɪŋ ŋgu ndzəp Galili, fana bwɪŋ kə benə fo' maŋgəŋgèŋ. Yi ni cum sənə ŋgwes mɛ ndzəpè.

Bwìŋ tæŋ yàwo mü mfèŋ. ² Mvè'nè yi à sè yè'rə yà', yi sè tsoho fa yà wèŋ bum ŋkùuŋntèŋ. Yi cèp yà' bə gbə'. Fana yi tsok wo duk də, ³ <<Wèeŋ yu'rə bəboŋ. Nwè nəmòk à lònŋòŋwè ŋgwii bum mü nzuù. ⁴ Ngwii mok gbəhu noon sè mandzè. Swiŋ və, nə kə te' zə lo yà'. ⁵ Mok gbə mvwe' lès ŋga nze ka fo' ŋkùuŋ yeŋ, nə to ca jwan, bəusè nze à ye fo' jo. ⁶ Nùm to, yà' yum, nə kpə wes pwe' bəusè yà' à ka ŋgàŋ səsap so. ⁷ Mok gbə mvwe' ndik sè bə njək, ndik sè kuk, nə ram te'lə bəpsə yà', yà' kà zəm. ⁸ Mok à gbə mvwe' nze nè bəboŋ, nə kuk nə zəm, mok hum te', mok hum ntùŋfu wèŋ, mok zəm ŋkù mò'fis.>> ⁹ Yi lèsə ŋgòcèp də, <<Nwè nè wù tse'-a ntu' ŋgòyuk yusè mù cèp yè'sə, wù yuk.>>

Jisòs Tsè' Rəŋsə Gbə' Nə
(*Mat. 13:10-23; Luk 8:9-15*)

¹⁰ Jisòs à kè cu mègù mok bə bwe ye sè humncòp-ba nə ye bəu mok sè', fana wo ye ŋgòfek yi duk də, <<Tsok rəŋsə fa ves gbə' nè wù cèp màk taŋ nà'a nè.>> ¹¹ Yi duk fa yà' də, <<Nwì à gù wèŋ yàwèŋ ŋgòrì yu səmok bə gaŋ ŋkum ye sè yà'a sèswihì bohòbəu səmok. Fana bəu sè wo yàwo sə mbi, wo yuk gù yàwo gbə' nə. ¹² Fana wo sə kək nə kək, nə kà yə rì. Wo sə yuk nə kà rəeŋ. Bwèrə wo bəuŋ və bohòNwì yi swifa wo.>>

¹³ Jisòs yèto ŋgòduk fa wo də, <<Wèŋ ka gbə' nè'e rəŋ yè'e də wèeŋ nə rəŋ yuk gbə' mok sè' laŋ à? ¹⁴ Ngà ŋwəŋwè à ŋwè ncèp Nwì sə ntùù bwìŋ. ¹⁵ Ntəm bəu mook co mandzè, wo yuk ncèp Nwì ntèŋ, Satà və, nə kə jəŋ gesə ncèp nə

sə ntuu' wo anə. ¹⁶ Bùu səmok yàwo co ηgwii sè yà' à gbù mvwe' nze nè bə lis. Yà'a wo sè wo yuk ncèp Nwì, wo kwa bə zeη wùriη. ¹⁷ Mègù də ncèp nè kà sə ntuu' wo cəco lò, fana ηgə' vè bohòwo bùu ncèp Nwì àlaa, wo təəη modm ghàr nè yamak, nè gbù gesə lo fo'. ¹⁸ Bùu mok yàwo yè'e co ηgwii sè yà' à gbù mvwe' ndik. Yè'e bùu sè wo yuk ncèp Nwì fana, ¹⁹ bum nzeηgòη kə jipsə tes wo, fana wo swi ncèp nè, nà' kà ηgwi zəm. Bum sè co ghàk bə bum mok sè bwìη sə dzəm yà' sə nzeηgòη anə ηkùuηntèn, yà' kə jipsə ncèp nè. ²⁰ Nηgwii sè yà' à zəm mok hum tɛ', mok hum ntùηfu, bə ηkù mò'fis wèη yà'a, yà'sə ntəm bùu səmok sè wo yuk ncèp Nwì, nè dzəm nà' fana nà' ye co wo bì yumok mvwe' nze nè bèboη fana yà' zəm vɛ'nə.>>

Gbù' Laàm
(Luk 8:16-18)

²¹ Jisòs duk mali duk də, <<Wo bwe'gè laàm, wo tes gesə ma sə ηkò'o, kè wo tes gesə ma sə mbwè kè ε? Hai', ka vɛ'nə yeη. Wo tesgè nà' məm mvwe' dzòk. ²² Yumok sè yà'a sèswihì, də yà'a nè kà kə yəəη ka yeη. Yè'sə də yusè yà' cu mvwe' ndzəm nè kə vè mvwe' mareη.>> ²³ Yi sə duk fe'lə mali də, <<Nwè nè yi tse'-a ntu' ηgòyuk bum bə zeη, yi yuk.>> ²⁴ Yi tsok fa mali wo də, <<Njò nè wo nè fuk fəsə fa wu sè' bə nsàp yu nè wu fuk fagè bwìη ca, ghàmòk casə njo nè, fana yu'rə yusè wù yuk bèboη. ²⁵ Wo nè fa ηwè nè yi tse' ηkùuη səmok, fana ηwè nè yi ka ye tse', wo nè jəη gesə bwe bè'ləə sè yi tse' sə pwe'.>>

*Gbu' Nè Mvè'nè
Ngwii Bum Kùkgòè*

²⁶ Jisòs à duk fe'lò mok sè' duk dè, <<Gaŋ ŋkum Nwì sè co nzum ŋwè nè yi à ŋwè nzaŋ mɛ nzuù yi. ²⁷ Yi nè dzəm lo, nè sè yəəŋ, nè dzəm lo, nè sè yəəŋ. Ngwii nzaŋ sè to, nè sè kuk. Yi kà yuye yusè yà' gù yà' kuk rì. ²⁸ Nze nè bə tu ye gɛ ntsen nè ŋgòkùuk, nè kə tse' mvəm. A yəəŋ to ntòntsen nè, ghàr tu nè yəəŋ, fana ŋgwì zəm nè gɛŋ. ²⁹ Yà' gɛŋ ntèn, yi jəŋ fècès, nè kə ci', bùusè mvək nè ŋgòkɛp kàrə laŋ.>>

*Gbu' Ngwii Mostà
(Mat. 13:31-32; Luk 13:18-19)*

³⁰ Jisòs jə və fe'lò ncèp mòk dè, <<Aco a fùhɛ kok gaŋ Nwì sè yè'sə bə yà, kènə aco a fùhɛ nà' yè'sə bə nsàp gbu' nè fò? ³¹ A co mɛŋgwì tɛ nəmòk nè wo togè nà' dè mostà. Wo bìgè nà', nà' jə'rə casə ŋgwii bum sè nzeŋgòn pwe' zeŋ. ³² Ghàr ŋga nà' kùuk, fana nà' yam casə tɛ pwe' sè' yi. Yi fis ma nsàap ntaŋ mok sè ghaŋ. Swiŋ sè kə ci ndap awo mbwa, mvwe' fifi.>>

³³ Jisòs à tsòho fa bwìŋ ncèp nè bə nsàap gbu' yè'sə ŋkùuŋntèn ya wo yuk, nè rɛɛŋ bəboŋni. ³⁴ Ghà yà lòoŋ fo' nè yi à sè cèp bohòwo, yi sè cèp megu bə gbu'. Fana yi kə cu mègù mok bə ŋgàa fàak ye, yi tsòho rɛŋsə fa wo bum sè làaŋ.

*Jisòs Gù Fəfə Nà' Tɛŋsə
(Mat. 8:23-27; Luk 8:22-25)*

³⁵ A mègù nùmbu ànə ŋga nùm co tsə lòo, Jisòs duk fa ŋgàa fàak ye sè duk dè bə yà'wèŋ to lo nto ndzəp ma nja. ³⁶ Bwe ye à ni ŋgwes nè yi ànə

ye ca nə. Ngwes mok à ye bə nə Jisòs wèŋ nə mɔ ndzəpə anə mvwe' mò'fis. Wo à lòo, nə me'rə bùu sè wo à ye fo' wùriŋ sə maŋkwèŋ. ³⁷ Fèfè nə bɔp à yèto ŋgòcàa, nə sə bwi'lə ŋgwes nə mɔ ndzəpə anə nsàp nə bə jòn. Ndzəp ni ca, tètè nà' kɔəp də nà'a rwiŋ. ³⁸ A ye ŋga Jisòs naaŋ tu ye bə pilù, nə sə dzəm yuye lo mà ŋkwèŋ bùu sè wo à cu sənə ŋgwes nə. Bwe ye sə yəmsə yi, nə fek yi duk də, <<Cicà, wù sə kà mbeŋ kom yè'e də vèes kpɔ ntèŋ à?>> ³⁹ Yi à lòkok mɔtsè, nə duk fa fèfè nə də, <<Teŋsə, kà mok cà fe'lə>>, nə duk bohòndzəp nə sè' də, <<Naaŋ yòsè' gəe'!>> Fèfè à duk gù dok, fana ci'i təəŋ fo' mok wəmm. ⁴⁰ A mée, yi fek bwe ye sə də, <<Wèŋ sə wəp yè'sə yà? Kaco wèŋ fa ntəm awèŋ bohòmù yeŋ à?>> ⁴¹ Vəm à kok wo kiŋ, wo mərə, nə sə duk də, <<Nè'e nsàp ŋwè nə fò? Fèfè bə ndzəp sə yuk yi ε?>>

5

Nwə Nè Yi Cugè Mvwe' Sè Nə Tse' Yòŋsè Nəbɔp (Mat. 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Numbu ànə à ye Jisòs bə bwe ye wèŋ to tesə lo nto ndzəp Galili ma nja, nə tesə və ma ndzə nzeŋgòn Gerasàn. ² Məmvè'nə Jisòs à tesə sə ŋgwesè anə ntèŋ, ŋwè nəmòk nə yi nòoŋ ke'gè mvwe' sè və kə tseŋ yi. ³ Nwə ènə à tse' yòŋsè nə bɔp ndzə ni'i yi, nə sə nòoŋ ke'cà mvwe' sè wo tuuŋgè bwiŋ. Mandzè nə co wo ko kiŋ noŋsə yi bə kwaŋ kà mok ye. ⁴ Wo à sə kì yi bo bə kù lòoŋfo' kè' ŋkùuŋntèŋ bə kwaŋ, fana yi sə sòoŋ

tirə yà' pwe'. Yi à gu vε'ε nsàp nè ηwè kà yi ko to. ⁵ Nè marəŋ bə nè ndzəmè pwe' yi sə jàm kε' dzòŋ mvwe' sè nè ye mu ndahà wèŋ. Yi sə waŋ kε', nè sə dzəp swε'lə ni' ye bə lis.

⁶ Yi à təəŋ, nè ye gesə lo Jisòs, fana yi caŋ lo, nè kə gbə təəŋ kù mantombii nà' bə tumfərə. ⁷ Yi waŋ torə fis bə nàŋ duk də, <<Jisòs mo Nwì nè ghaŋ, wù sə làp bohòmù yà? Mù ləŋ wu mənə liŋ Nwì də wu kà mu ηgə' fa.>> ⁸ Yi ànə duk vε'nə bùusè Jisòs à duk fa yi də, <<Wùu yòŋsè nè bup, tesə ndzə ni'ì ηwè ènə.>> ⁹ Jisòs fek nà' də, <<Liŋ yoo ndà?>> Yi duk də, <<Liŋ aam Bòp, bùusè vées ndzə ni'ì ηwè ènə wùriŋ.>> ¹⁰ Yi ləŋ Jisòs vε'ε wùriŋ də nà'a kà yòŋsəə sè bup sə mvwe' lak yà'sə bε'fis gesə.

¹¹ A ye ŋga bòp ηgùnaaŋ mòk nè ghaŋ à sə zu mvwe' nda nəmòk fo' wùriŋ. ¹² Fana yòŋsəə sè bup sə ləŋ Jisòs də, nà'a duk fa wo də wo kə ni ndzə ni'ì ηgùnaaŋ sə. ¹³ Jisòs à dzəm, nè də wo geŋ, fana yòŋsəə sə tesə ndzə ni'ì ŋà' nè, nè kə ni ndzə ni'ì ηgùnaaŋ sə. Ŋgùnaaŋ sə à ye fo' co ncùhù ba. Fana wo caŋ durə tsoŋ ndzə baàŋ anə, nè kə gbə kpə lo wes sənə ndzəp Galili nè. ¹⁴ Bùu sè wo à sə gumse ηgùnaaŋ sə à carə lòo, nè kə tsoho fa bùu sè mvwe' lak yà'sə pwe'. Fana bwìŋ tesə və ηgòkè ja'a nsàp yu nè nà' gù nè. ¹⁵ Wo à vè bohòJisòs, nè ye ŋga ηwè nè yi anə tse' yòŋsəə sè bup ndzə ni'ì yi nè ni tse' cək, nè cum fe'lə bə ŋkərə ye làaŋ. Fana wəə ko wo nèbup. ¹⁶ Bùu sè wo à kə yə, à sə tsòho lòbwiŋ yusè yà' ye bohòŋwè nè yi tse'gè yòŋsəə sè bup nè, nè sə tsoho fa bwìŋ yusè yà' gù ηgùnaaŋ sə

sè'. ¹⁷ A ye ve'nə, fana bùu sè mvwe' lak yà'sə ye ηgòlɛŋ Jisòs də nà'a me'rə lak awo sə, nə lo.

¹⁸ Mvè'nə Jisòs à sə də yi ni lo sə ηgwesè, fana ηgà' nè yi ànə tse' yòŋsəə sè bup nə duk fa nà' də bə nà'a lo. ¹⁹ Jisòs à dzèeŋ. Yi duk fa nà' də, nà'a lo la'à nà', nə kə tsok fa bwema nà' wèŋ mvəsè Tà Nwì koksə manziŋ bohònà', nə tesè nə nà' sə. ²⁰ Ngà' nə à lòm mvwe' nze Dikàpolis, nə tsoho fa bwìŋ yusè Jisòs gù bohòyi. Bùu sè wo à yuk à mərə nəbup.

*Jisòs Gũsə Nwà Nè Nà' A Jwèŋ Yi Cək Bə Mo
Jairòs*

(Mat. 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Fana Jisòs ànə to fe'lə sənə ηgwes, nə tesə lo ma mòk. A kə dzèŋ fo', bwìŋ à kə tsèŋ yi ηgũ ndzəp anə maŋgəŋgèŋ. ²² Nwè nəmòk à vè fo' nè wo à sə to yi də Jairòs. Yi ànə ye ηwè nè mantombì mənə ndap pìriyà. Yi à yə Jisòs ntèn, yi kə gbù noon kù mantombii nà', ²³ nə lɛŋ yi ve'ɛ bə zìnə ye pwe'fo' də, mo ye nè ηwàŋwè sə də yi kpə. Yi duk fa nà' də, <<Vəə kə jwèŋ mo àm nə bə bo yo ya yi gũŋ.>> ²⁴ Fana bə nà' à lòo. Bwìŋ yuŋ fe'lə wo sè' nduk nsàp nè co wo kà Jisòs yə gèsə lò.

²⁵ Mvè'nə wo à sə lòo, ηwà mòk à ye nè nduəm à sə ca ndzə ni'ì yi mənə luumŋgòn hum-ncòp-ba. ²⁶ Yi à yə ηgə' cèbùè, nə bupsə wes mbàam ye bohòŋgàa ncəp pwe', nə kà bəboŋ tse' lok. Yiyaŋ sə lo megu mantombì nùumbu pwe'. ²⁷ Njo à ye də yi ànə yuk nsàp fàk nè Jisòs à sə gùu, fana yi nìk ca mʉtsətsə'rə bwìŋ, nə kə jwèŋ gesə

cèk nà'. ²⁸ Yi à gù vè'nə bùusè yi à sə tsərə də, <<Mə jwɛŋ mɛgù-a cək ye bə bo am, yiya àm nə me.>> ²⁹ Mvə'nə yi à jwɛŋ gəsə nà' ntɛŋ, nduəm sə tɛŋsə ŋgòca, yi riŋ ndzə ni'i yi sè' də yiyaŋ nə mè laŋ. ³⁰ Jisòs riŋ ye sè' də ŋaaŋ sè' yi lùŋsəgè bwìŋ bə zɛŋ sə mamòk tɛsə ndzə ni'i yi anə. Fana yi buuŋ mʉtsətsə'rə bùu sə, nə fek wo duk də, <<Jwɛŋ cək àm ndà?>> ³¹ Ŋgàa fàak ye duk fa yi də, <<Aco wù sə ye mvə'nə bwìŋ sə fɛ'lə kɛ'cà vɛ'ɛ, wù sə fek də, jwɛŋ wu ndà yè'e nsàp nə fò?>> ³² Jisòs sə kʉksə mali mʉtsətsə'rə bùu sə də yi ye riŋ tsoŋ ŋwə nè nà' jwɛŋ yi nə ŋkuŋ. ³³ Ŋwà nə riŋ yusè yà' anə gʉ bohòyi, fana yi wəp, nə tɛsə və mantombii Jisòs, nə sə kaŋ, fana nə gbʉ noon sə nze, nə tsoho fa nà' yusè yi gù sə pwe'fo'. ³⁴ Yi anə yuk vɛ'nə, yi duk fa ŋwà nə duk də, <<Mʉmvə'nə wù dzəmtse' sə ntʉù wù bohòmʉ yà'sə, gʉŋsə wu zɛŋ. Lòkok mʉtsè, nə lo bə fifi sə ntʉù wù. Yiya yònə mè sè' laŋ, mo àm.>>

³⁵ Jisòs à sə duk də yi cèp mèsə bohòŋwà ènə ntɛŋ, bwìŋ caŋ və ŋgòtsè' fa Jairòs də, mo nà' nə kpʉ laŋ. Nà'a kà cicà nə ŋgə' mok ŋgwàŋ fa yisko'. ³⁶ Jisòs kà yuye yusè wo sə tsè' fa Jairòs sə co yumòk jə, nə duk fa nà' də, <<Kà yumok wəp, tse' megu yòdzədzəm.>> ³⁷ A ye vɛ'nə, yi kà mok dzəm də bwìŋ ŋkʉuŋ yuŋ lo yi mvwe' ndap Jairòs nə dzəm. Yi jəŋ megu bwìŋ tɛ', Pità bə Jem nə ye Jon moma Jem nə.

³⁸ Wo à kə dzɛŋ mvwe' ndap nə, wo ye ŋga bwìŋ sə warə nə sə kɛ' ŋgùŋ nəbʉp, nə jip yusè co wo gù. ³⁹ Yi à ni lòmʉ nda'à anə, nə fek yà'wɛŋ

dək də, <<Wèŋ sə kè' dək sə ŋgù yà? Mo nə ka kpu, yi sə dzəm lo.>> ⁴⁰ Wo à ywì'lə swee bəusè yi à dək də mo nə sə dzəmlo. Yi bɛ' yà' fo' pwe', nə to ma bə tɛ'ɛ mo nə, nə ye bwe ye sè tɛ' sè yi anə və bə yà'wèŋ sə. Wo ni lo mvwe' sè mo nə nòsə. ⁴¹ Yi kotse' bo nà', nə dək fa nà' bə ncèp lak nà' də, <<Talità, kumì.>> A yà'a də, <<Njè'gù, lòkok mɔtsè.>> ⁴² Mɔŋgwɛŋ nə à lòkok wap kè' mò'fis, nə gi yuye. A ye ŋga mɔŋgwɛŋ nə luumŋgòn hum-ncòp-ba. Vəm à ko' bwìŋ vɛ'ɛ kùŋ bə məmərè. ⁴³ Jisòs à cèp vɛ'ɛ, nə soŋ wo ntu' də ŋwèè kà ŋwè nəmòk tsè' fa swì, nə dək də yà'a lap fa nà' yu zuzɔ.

6

Bùu Lak Jisòs Wèŋ Bèŋ Yi (Mat. 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ Jisòs à ye'e mè'rə fa'nə, nə lo la'à yi. Bwe ye yuŋ lo yi sè'. ² Numbu dzè à ye, yi sə yə'rə bwìŋ mɔ ndap pìriyà. Bwìŋ à ye mbwa wùriŋ. Mvəsè wo à yuk yusè yi à sə cèep, fana wo mərə nəbɔp, nə sə dək də, <<Hàva', yi a jə nsàp nè'nə yè'e ma fò? Wo a fa yi yè'e nsàp ŋkərè nè fòvɛ'nə ɛ? Yi sə gù bə bum maŋgəŋgèŋ mwè. ³ Nè'e ka kapindà, mo Mèri yeŋ nɛ, tètàa Jem bə Josìs bə Judàs nə ye Saimù yeŋ è? Cu fɛŋ yè'e ka njè'ɛ ye yeŋ à?>> Fana wo bɛŋ yi. ⁴ Jisòs dək fa wo də, <<A yegè də wo jəgè ŋgà tsòhòbum Nwì ma nè yi lòfòpwe' co ŋwè. A kè dzèŋ mvwe' lak ye, nə ye mɔ nda'à yi fana wo kà yi co yumok jə. Bwe tɛ' nə ye bə bwema ye wèŋ kà yi co yumòk sè' jə.>> ⁵ Yi à ka mandzè nè co yi gɔ maŋgəŋgèŋ

fa'nə tse' lok, megu də yi à beŋ naaŋ fa ŋgàa yiyaŋ mok wèŋ bo, fana wo guŋ yu awo. Wo à ye mègù moòm jo. ⁶ Məm̀vè'nè bùu sè fo' sè à ka dzədzəm bohòJisòs tse', fana yi mərə nəbər. Fana yi sè yə'rə lòkə' bwìŋ mok mvwe' buhu lak sè yà' à ye fo' sè.

Jisòs Tumsə Bwìŋ
Hum-ncòp-ba
(Mat. 10:5-15; Luk 9:1-6)

⁷ Jisòs à to be'lə bwe ye sè hum-ncòp-ba sə mvwe' mò'fis, nə tumsə lo wo ba ba, nə fa wo ñaaŋ sè ŋgògha' yòŋsəə sè bər. ⁸ Yi duk fa yà' duk də, <<Wèŋ cu ŋgòlòo, wèŋ kà yumòk jə tse' lò. Wèŋ jəŋ mègù ntumbàŋ, nə kà beŋ kè bàm kè mbàm sə bàm cə'ə wèŋ jə tse'. ⁹ Wèŋ so megu kùuŋgùp, nə kà cək nè nini mòk jə tse'.>> ¹⁰ Yi tsok fe'lə wo mok sè' duk də, <<Mvwe' ndap nè wèŋ nòŋ fo' wèŋ cum megu mvwe' ndap nà'nə tèè wèŋ mè'rə lak yà'sə. ¹¹ Ŋga wèŋ lò-a mvwe' səmok, bùu sè fo' kà weŋ mvwe' ndap awo dzəm, kènə də wo kà yusə wèŋ sə cèep yuk àlɛ', wèŋ me'rə fo', nə kɛ'sə mak mfəm̀fəə kùu awèŋ fo'. Yà'a nə ye yumok ŋgònì tsè' də wo à ka weŋ fo' dzəm.>>

¹² Yi ànə duk wo vɛ'nə, fana wo lo, nə sə tsoho lo fa bwìŋ də wo kupsə, nə bwi fa bər awo ŋkwèŋ. ¹³ Wo à be'fis yòŋsəə ze' ŋkùuŋntèn, nə yok ŋgàa yiyaŋ ŋkùuŋ bə mve', wo sə guŋ.

Kpə Jon Ŋgà Bàptesə Bwìŋ
(Mat. 14:1-12; Luk 9:7-9)

14 Nkum Heròà yuk bum yè'sə sè', bùusè liŋ Jisòs à yuhu mùmvwè' ànə pwe'fo'. Bùu səmok à sə duk də Jon ŋgà bəptəsè bwɪŋ a tesə vè fe'lə mvwe' kpɛ laŋ. Nà'a njo nè yi sə gù to bum maŋgəŋgèen yè'sə. 15 Mok duk yàwo də, yi Alajà. Mok sə duk yàwo sè' də yi ŋgà tsòhòbum Nwì co sè wo à ye taan mantombi yà'a. 16 Heròànə yuk, fana yi duk də, a lù Jon nè yi à gwè' tiŋ nà' tu nà'nə. 17 Busè Heròbè tu ye à fa nən, fana wo ko Jon, nə kiŋ yi bə kù, nə kə nisə yi ndapndzəm. Heròà gù vɛ'nə njo nè Jon nə à ka dzəm də nà'a fep jəŋ Hèrodiyà ŋgwe moma ye Filìp dzəm. 18 Jon à yuk vɛ'nə, yi sə tsoho Heròsəsa də, a bɛp bohònà' ŋgòkè jə ŋgwe moma ye. 19 A ye vɛ'nə, fana Hèrodiyà jok, nə sə rom də yi nə zə Jon. Yi kà mandzè nə sè' tse' njo Herò. 20 Heròà sə wəp Jon wəpə bùusè yi à rì də Jon ŋwè nè kəkərè nə ye rərəŋ. Fana yi sə nònşə Jon nə bèboŋ. Yusè Jon cèep, yà' yaan Heròsə ntùè nèbɛp. Yi sə dzəm mali co yi yu'rə mali yusè nà' sə cèp sə fo'.

21 Hèrodiyà à tse' mandzè ye nùmbu nè wo à tse' ŋkàk də nùmbu nè wo à dzə Heròkè dzèen. Heròà gù dinà, nə to bù ŋgàa fàak gomè sè ghan, bə nkum sojà wèn, nə ye bùu sè ghan sè mvwe' nzenğon Galili pwe'fo'. 22 Mo Hèrodiyà mòk nè ŋgwəŋgwèŋ à kà dzen, boŋ Heròbè bùu sè yi à to yà' sə pwe'. Fana Heròduk fa mo ŋwà nə də yi nə fa nà' nsàp yu nè nà' dzəm lònŋ. 23 Yi à kèn vɛ'ɛ nè zìnə də, yusè nà' dzəm pwe', yi nə fa nà', də a ye-a sè' də yi gəpsə nze ye mʉtsətsə'rè, nə fa nà' ma mok, yi nə fa nà'. 24 Mo nə yuk vɛ'nə, yi

lo, nə kə fek ma ye də, yi kə duk də wo fa yi yè'sə yà læ. Ma ye nə duk də, <<Dù kə duk də, tu Jon ngà bàptesè bwìŋ.>> ²⁵ Mo nə caŋ foho lo, nə kə duk fa Heròdè, <<Mù sè dzəm nga'a də wu fa mɔ tu Jon ngà bàptesè bwìŋ mənə tasà.>> ²⁶ Nkum nə à yuk vɛ'nə, ngùp cù gbù yi yèk, manziŋ ko yi nèbɔp. Mandzè nè co yi bèŋ ye sè' bùè bùsè yi anə kèn, bùu sè yi a to sè pwe' sè yuk. ²⁷ Fana nkum nə tumsə sojà nè nà'a kùkgè yi də nà'a kè gwè' cok vè tu Jon jwè. Sojà nə à lòmɔ ndapndzəmè anə, nə kə gwɛ' cok fis vè tu Jon sè. ²⁸ Yi à jə vè yà' mənə tasà, nə kə fa mɔwà nə. Yi jəŋ, nə kə fa ma ye. ²⁹ Ngàa fàak Jon wèŋ à yuk də wo zə Jon laŋ, wo vè, nə kə bək jəŋ lo ve ni' Jon nə, nə kə tuuŋ.

Jisòs Fa Bwìŋ Ncùhù Tàŋ Zɔzɔ
(Mat. 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

³⁰ Ngàa ntum Jisòs à bwìŋ vè, nə kə tseŋ Jisòs, nə tsoho fa yi yusè wo gùu nə yè'rə fa bwìŋ. ³¹ Bwìŋ à sè vè nkùuŋ, nə sè lo nkùuŋ nsàp nè Jisòs bə ngàa ntum ye à ka mvèk ngòyòŋsè tse'. Fana yi duk fa wo də, <<A lo mvwe' sèsap sè anə ye megu fo' vesùwèŋ, ya nga a yonəsə.>> ³² Fana wo à mè'rə, nə ni sənə ngwes woðwo ngòlòmvwe' sè bwìŋ fo' bùè. ³³ Mvəsè wo à sè lòo, bwìŋ sè ye tasə tse' wo, nə sè carə lo sè' mvwe' sè wo sè lòo sè, nə kə dzeŋ to fo' ntòwo. Bùu yè'sə à sè tesə vè mvwe' bòop lak zəzok. ³⁴ Jisòs à duk də yi tesə sənə ngwes, yi ye nga bwìŋ təm tə yè' nkùuŋ. Fana ntəm ye rwiŋ bə

manziŋ b̄usè wo co nsùngaŋ sè jì ganakù'. Fana yi ye ngòyè'rè wo bum ŋk̄uŋ.

³⁵ Mvèk à càa, ngàa fàak ye wèŋ vè bohòyi, nè kè duk fa yi dè, <<Nùm lòlaŋ, fana ka fèŋ la'à ye. ³⁶ Tumsè b̄u yè'sè wo lo mvwe' nzum nè ye buhu lak sè yà' tərə yà'a ngòlòp ywiŋ yumok ngòz̄u.>> ³⁷ Yi duk fa wo duk dè, <<Wèŋ k̄k fa wo yumok wo z̄u.>> Wo fek yi dè, <<Wù dzəm dè vès lo kè b̄psè b̄m mb̄m mò'fis, nè ywiŋ beŋ ngòfa wo à?>> ³⁸ Yi fek fe'lè wo duk dè, wo tse' ntuk brəd sù nɛ? Dù nè kè k̄k ε. Wo à foho vèə, wo duk fa yi dè, <<Vès tse' ntuk brəd tàŋ, nè ye fuk ba.>> ³⁹ Jisòs duk fa wo dè, <<Cumsè b̄u sè m̄nə n̄əm ŋgaŋ fa'a bə b̄p zəzok.>> ⁴⁰ Fana b̄u sè à cu bə b̄p zəzok, mòk ŋk̄ mò'fis, mòk hum tàŋ wèŋ. ⁴¹ Fana Jisòs jəŋ ntuk brəd sè tàŋ, nè ye fuk sè ba sè. Yi k̄k gesè lis m̄bu, nè kwasè Nwì, nè bək brəd sè, nè fa ngàa fàak ye dè yà'a gap fa b̄u sè. Yi à ḡpsè fuk sè ba sè sè', nè fa wo lòŋ. ⁴² Wo à z̄u wo pwe', nè ze' b̄boŋ. ⁴³ Ngàa fàak ye à te'e benə sè bwehe sè kwès hum-ncòp-ba. ⁴⁴ B̄u sè wo à z̄u sè à ye mbəmbam ncùhù tàŋ.

Jisòs Gì M̄ Ndzəp̄ə
(Mat. 14:22-36; Jon 6:16-21)

⁴⁵ Anə geŋ, Jisòs ḡ dè bwe yee ni ŋwes, nè lo mantombì ngòto lòma ndzə mvwe' lak sè wo togè fo' dè Bèsadà. Yi nè cum ye maŋkwèŋ, nè cepsè bwiŋ ya wo lo la'à wo. ⁴⁶ Yi ànə cepsè wo, wo lo. Fana yi lo ye m̄mvwe' nda mòk ngòkè ḡ p̄riyà mbwa.

47 Nùm à co nga ndzəm sə senj və̀, ɲɣwes nə ye mok mətsetə̀rə ndzəp nga Jisòs cu mali mvwe' sè yi anə lo sə yiyi. 48 Yi ànə riŋ ye də yà' sə yə ɲɣə' bə ɲɣwes nə nə̀bɔp, b̀usè fə̀fə̀ à sə vè ma nè wo à sə dzəm ɲɣòlòo nə. A kè dzèŋ mvə̀'nè mvəp à yè ɲɣòtorə ndzəmè anə fana Jisòs və̀ bohòwo nga yi sə gi və̀ mɔ ndzəpè, nə sə ca lo càa. 49 Bwe ye sə ànə ye yi mvə̀'nè yi sə gi mɔ ndzəpè, fana wɔə ko wo vɛ'ɛ nə̀bɔp. Wo duk ɲɣwàaŋ də, a maze' mòk, nə kè' nooŋ ɲɣùŋ. 50 Busè wo ànə ye yi, wɔə ko wo lònŋ fo'. Anə geŋ yi to yà'wèŋ sè' ntèŋ, nə duk fa wo də, <<A m̀, wèèŋ kà wəp.>> 51 Yi à ni lòsənə ɲɣwes nə, fana fə̀fə̀ nə tɛŋsə. Bwe ye sə mərə̀ b̀. 52 Busè wo ànə ka nzak ntuhu brəd sè tən sə riŋ, fana wo kà yè'sə rɛèŋ. Ntəm awo à ye mali ɣɣɣ.

53 Wo à to tesə lòmɔmfèŋ fana wo tesə və̀ mvwe' lak Jènesarè, fana wo me'rə tes ɲɣwes awo sə ɲɣɔ ndzəp anə. 54 Mvə̀'nè wo à tesə sənə ɲɣwes nə ntèŋ, bwìŋ ye riŋ Jisòs sè ntèŋ. 55 Fana wo yeto ɲɣòcarə lola'à wo, nə bək jəŋ və̀ ɲɣàa yiyəŋ awo pwe' mɔ ntəəŋ, nə sə yuŋ lo kə' Jisòs bə zəŋ mɔmvwe' nè wo yuk də yi fo'. 56 Mvwe' sè Jisòs à sə kə' ləpwe', mvwe' mɔbuk lak kè lak sè ghaŋ è', wo bəhə noŋsə ɲɣàa yiyəŋ awo mvwe' jəja. Mvə̀'nè Jisòs à càa, wo sə ləŋ yi də nà'a me'rə ɲɣàa yiyəŋ sə wèèŋ jwèŋ megu cù cək ye ya wo ɣuŋ. B̀ sè wo à jwèŋ pwe'fo', à ɣu yu awo.

Bum Lak Bùu Jus Wèŋ
(Mat. 15:1-9)

¹ Bùu Faràsi, nè ye bù ngàa yə'rè lùk à tesə mvwe' lak Jòrosalèm, nè kə tseŋ Jisòs, ² nè ye də ngàa fàak Jisòs mok sə zə beŋ nè kà bo bə mandzə nè bùu Faràsi dzəmgəə nè cùk. ³ Busə bùu Faràsi bə bùu Jus pwe' cùkgè bo awo bə nsàp mandzə nè tè' awo sè mantombi à tsè' wo ŋkuŋ nè zə yumok. ⁴ Wo bwi və nteŋ, wo kà yumok zə tè nga wo cùk bo ŋkuŋ. Bum mok sè' ŋkəŋntèŋ sè wo à sə yùu, co ngòcùk ngàp bə kùŋ, tasà nè ye dzòho ncum sè'. ⁵ A ye ve'nə bùu Faràsi bə bù ngàa yə'rè lùk wèŋ sə fek Jisòs də, ngàa fàak nà' sə kà bum lak sè ŋkwàha bwìŋ wèŋ à nònse yù, nè sə zə beŋ bə bo jep bùu yà? ⁶ Jisòs duk wo də, <<Yusè Izayà ànə cep mantombi sə kum weŋ ngàa tè'èŋkup à ye zìnə. Yi à còm də,

<Bùu yè'e wəpgè mɛ bə cù, fana ntum awo ye mvwe' səsap bohòmè.

⁷ Wo sə kùksə basə mɛ ngwàŋ, bùusə wo sə yə'rə yusə bwìŋ à cèp wo co yà'a lùuk Nwì.>

⁸ Wèŋ mè'rə lùuk sè Nwì sə maŋkwèŋ, ngòyù bum sè bwìŋ sə duk wo gugəŋ.>> ⁹ Jisòs duk mali də, <<Wèŋ tse' nsàp ŋkərə nè ngòmè'rə lùuk Nwì, nè kotse' bum lak awèŋ. ¹⁰ Musi à duk də, <Wəp ma yo bə tè' yo. Nwè nè yi yò-a ma kè tè' ye àlɛ, wo zə megu yi zə.> ¹¹ Fana wèŋ cwìŋ busə yàwèŋ duk də, a ye-a nga ŋwè tse' yumok sè co yi tesə ma ye bə tè' ye bə zeŋ, nè kà yà' tesə, nè duk fa yà'wèŋ də, <Yusè mù tse'

sə Korbàn> (a yà'a duk də, yà'a sè Nwì), ¹² nə kà-a ma bə t'è mòk sè tesè, wèŋ sə duk də, yi ka nzak tse'. ¹³ Nà'a mandzè nè wèŋ sə jəŋ ncèp nè Nwì co yusè ŋwàŋ bùu bumlak sè wèŋ yuk jəŋ bohòtè' awèŋ sə. Bum mok cu sè' ŋkùuŋ sè co nè'nə sè wèŋ sə yù tse' yà'.>>

*Yusè Aco Yà' Bupsə Nwè
(Mat. 15:10-20)*

¹⁴ Anə geŋ Jisòs to benə və bùu sə wèŋ pwe'fo' ŋgà ni'ì yi, nə duk fa yà'wèŋ də, <<Wèŋ yu'rə, nə rɛŋ yusè mù sə də mù tsok wəŋ yè'e bəboŋ.

¹⁵ Wèŋ riŋ tse' bəboŋ də, yusè yà'a ni lògè ma ndzə ni'ì nwè, nə gù bupsə ŋgəŋgàŋ bùè. A bupsəgè nwè yusè yà' tesə ya' ndzə ni'ì yi tesə. (¹⁶ Nwè nè yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum fo', yi yuk.)>>

¹⁷ A kè dzèŋ ghà nè yi à mè'rə bùu sə, nə lo mù nda'à, fana ŋgàa fàak ye wèŋ və, nə kə fek yi yumok bə gbù' nè yi nə cɛp nə. ¹⁸ Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ ka sè' rɛŋ co bùu mok à? Wèŋ ka riŋ də yusè yà'a ni lògè ma ndzə ni'ì nwè, yà' ka ŋgògù bupsə yi yeŋ riŋ à? ¹⁹ Njo nə də yà'a kà ma sə ntuè yi lògè. Yà'a lògè ma sə vèə, nə ca tesə lo.>> Yi à cèp yè'sə ŋgòtsè' də nsàp zuzu nè fòlòŋ bəboŋ co nwè zɛ yà'. ²⁰ Yi sə cèp mali səmok də, <<A gù bupsəgè nwè yusè yà' tesə ya' ndzə ni'ì yi tesə. ²¹ Búsə bup yètogè ma sə ntuè nwè. Yi tsərə ŋgònòŋ ŋwàŋwè, yəyè, zə nwè, nòŋ ŋgwe nwè, ²² wəŋ bum nwè mòk, ŋkùì', ci' mɔwès, jì marè'tu, gù bupsə liŋ nwè, nè ni', nə ye bum ləm. ²³ Bum sè bup yè'e pwe'fo' tesə yakgè ndzə ni'ì nwè, nə bupsə nwè nə.>>

*Nwà Lakmvum Nè
Yi A Naan̄ Tu BohòJisòs
(Mat. 15:21-28)*

²⁴ Jisòs à mè'rə Galìli, nə lo mvwe' nzen̄gòTayà, nə kə ni cum məm̄vwe' ndap nəmòk də ya bwiīn kà rì də yi fo' rì. Fana mandzè kà bohòyi ngòswìhi ye. ²⁵⁻²⁶ M̄n̄wà nəmòk nè yi à tse' yò̄nsè nè b̄p̄ à ye mvwe' lak yà'sə. Fana ma ye yuk də Jisòs vè nt̄ēn̄, yi vè bohònà', nə kə gb̄sə sè nze, nə sè l̄ēn̄ nà' də nà'a kə b̄e'fis fa yi yò̄nsè nèb̄p̄ ndzə nì' mwe. Yi à sè l̄ēn̄ nà' v̄e'nə nga yi n̄wà lakmvum. Yi à ye n̄wà Fònisiyà mvwe' nzen̄gòn̄ Siriyà. ²⁷ Fana yi duk fa n̄wà nə də, <<Ka b̄ēbōn̄ ngòjə b̄ēn̄ mwe, nə mak fa ngb̄sə yēn̄. Bòdə a fa bwe zuz̄u n̄k̄ūn̄>>* ²⁸ N̄wà nə duk də, <<Tà, wù rì yò̄sè' də wo fagè bwe b̄ēn̄, ngb̄sə sè te'e sè yà' sè gb̄sə tsōn̄ sè nze sè'.>> ²⁹ Yi duk fa fe'lə n̄wà nə duk də, <<Dù-a, yò̄nsè nè b̄p̄ nə mè'rə mo yònə l̄ān̄, b̄ūsè wù c̄ēp̄ nc̄ēp̄ nè b̄ēbōn̄.>> ³⁰ Yi bwi foho lo, nə kə tsēn̄ mo ye nə nga nà' nòm̄u kèhe nga yò̄nsè ze' nə lòlòye kwà'kè.

Jisòs Ḡh̄ N̄wè Nəmòk Yi Yuk Bum, Nə Cep Cù

³¹ Jisòs à ye'e Tayà fa'nə, nə lo mvwe' lak Sidòn̄, nə ca lo mvwe' ndzəp̄ Galìli, nə ca mvwe' nzen̄gòDikàpolis. ³² A kè dzè̄n̄ fo', wo j̄ēn̄ vè fa yi n̄wè nəmòk nè yi kà cù b̄ēbōn̄ c̄ēp̄gè nə kà bum sè' sè yuk. Nə l̄ēn̄ yi də yi j̄w̄ēn̄ nà' bə bo. ³³ Jisòs à j̄ē gesə lònà' yì̄yi, nə kə so gesə fa yi ndubo fə ntu'ù, nə te nte, nə j̄w̄ēn̄ l̄um nà' bə

* **7:27** 7:27 Ye M̄at̄iyò15:26

zen, ³⁴ nə kək gesə lo lis mabu, nə som cèbùè, nə duk bə nàŋ də, <<Mùhu.>> A bə ncèep lak sè yi à cèep sə də, <<Efatà.>> ³⁵ Ntu'u sə à mùhu, ləm fiinj yi, fana yi cep bum làaŋ. ³⁶ Jisòs cep soŋ bùu sè fo' sə ntu' də wo kà bwìŋ tsè' fa. Yi dukgè vè'nə, wo kà mbeŋ nè mbeŋ kom lok, wo sə tsoho lo gù mantombi. ³⁷ Bwìŋ à mərə cèbùè, nə sə duhu də, <<Yi gù bònşə bum mbà, yi gu ŋgàa jì ntu' yuk bum, nə gu ŋgàa jì cù ŋgòcèp cù.>>

8

Jisòs Fa Bwìŋ Ncùhù Kwè Zuzù (Mat. 15:32-39)

¹ Numbu mòk à ye sè', bwìŋ à baŋ vè mvwe' mò'fis ŋkùuŋntèŋ ŋgòyuk Jisòs, fana nə kà yusè ŋgòzə tse'. Jisòs to benə ŋgàa fàak ye ŋgu ni'ì yi, nə duk fa wo də, ² <<Manziŋ sə ko mə bohòbùu yè'e cèbùè bùusè wo cu vesiwèŋ ntinə numbu te', nə kà yumok zə. ³ Mə duk-a də wo bwi foho lo ŋga wo ka yumòk zə, aco mok kè gbù nje mandzè bùusè mok vè mvwe' sèsap.>> ⁴ Bwe ye sə fek yi də, <<Aco ŋwè jəŋ zuzù ŋgəà fəŋ fòŋkuŋ nə fa bùu yè'e lònŋ ε?>> ⁵ Yi fek fe'lə wo də, yà'wèŋ tse' ntuhu bred fəŋ sà nɛ? Wo duk də, mègù sàmba. ⁶ Yi jəŋ ntuhu bred sè sàmba sə, nə duk bwìŋ pwe' cum nze. Yi à kwasə wes Nwì, yi bə'rə yà', nə fa ŋgàa fàak ye də yà'a fa ndàaŋwè pwe'fo' zə. ⁷ Bwe fuk mok à ye fo' jo sè'. Yi jəŋ yà', nə kwasə Nwì, nə duk bwe fàak ye də wo fa bùu sə wo zə. ⁸ Wo zə, nə ze' bəboŋni. Fana wo te'e fe'lə sè yà'a nə bwehe sə

kwès sàm̄ba. ⁹ Bwìṅ à ye co ncùhù kwè sè wo ànə z̄u, fana Jisòs duk wo lo. ¹⁰ Bə ṅgàa fàak ye à ni yàwo ṅwes, nə lo nzenḡon Dàmànuta.

*Wo Də Jisòs Ḡu Nĩtsok Fa Wo Maṅḡəṅḡèṅ
(Mat. 16:1-12; Luk 12:54-56)*

¹¹ B̄u Faràsi mok à vè bohòJisòs ṅòfi'duk bə nà'. Fana wo duk yi də, yi ḡu maṅḡəṅḡèṅ mòk nè aco nà' ni tsok fa wo də yi tse' ṅàaṅ Nwì ṅkuṅ ya wo dzəm bohòyi. Busè wo à dzəm ṅòmùmsə yi. ¹² A b̄uṅ Jisòs, fana yi som, nə duk də, <<B̄u sè niè' wèṅ dzəṅgè yàwo də wo ye tson yumok bə lis ṅkuṅ nə dzəm yè'sə b̄u yà?>> Nə duk fe'lə də, <<Bə zìnə àm pwe', m̄u nə kà yumok ṅòni fa b̄u yè'e ḡu.>> ¹³ Fana yi me'rə wo fo', nə ni sənə ṅwes ṅòto lònḡu ndzəp mamòk.

*Jisòs Yə'rə Bwe Ye Wèṅ
ṄòR̄eṅ Yi*

¹⁴ Bwe Jisòs à ye sə ṅwesè anə, nə tse' meḡu ntu' brəd mò'fis b̄usè wo ànə swì ṅòjə tse' brəd mok. ¹⁵ Yi duk fa wo duk də, <<Wèṅ jəṅ ṅkərə bə nsàap yis b̄u Faràsi nə ye nsàap yis sè ṅkum Herò.>> ¹⁶ Wo sə cep k̄e' m̄utsətsə'rə wo anə duk də yi duk v̄e'nə b̄usè wo swì ṅòjə vè brəd. ¹⁷ Jisòs riṅ yusè wo sə cèp sə, nə duk fa yà'wèṅ də, <<Wèṅ sə sa' də wèṅ swì ṅòjə tse' brəd yè'sə b̄u yà? Wèṅ ka r̄eṅ mali à? Nt̄um awèṅ cu mali ntòḡuḡu à? ¹⁸ Wèṅ tse' lis, nə kà sə yə, tse' ntu', nə kà bum sə yuk à? Kaco wèṅ tsəmtse' yumok yèṅ à? ¹⁹ Mvè'nə m̄u ànə bə'rə fa bwìṅ ncùhù tàṅ ntuhu brəd sè tàṅ yà'a, b̄u yè'sə à z̄u mèsə, wèṅ te'e sè yà' à bwehe kwès sà?>>

Wo duk də, ànə ye kwès hum-ncòp-ba. ²⁰ Yi fek fe'lə wo də, <<Mvè'nè mù a bə'rə fa bwìŋ ncùhù kwè ntuhu brəd sàmba yà'a na, wèŋ te'e kwès sù nɛ?>> Wo duk də, à ye kwès sàmba. ²¹ Fana yi fek yà' duk də, <<Wèŋ ka sè' rɛɛŋ mali à?>>

Jisòs Gù Nwè Nəmòk Yi Ye Bum

²² A kè dzèŋ mvwe' lak Bèsadà, wo jəŋ və ŋwè nəmòk nè yi kà yəgè, nè sə lɛŋ Jisòs də yi jwɛŋ ŋwè ènə bə bo. ²³ Jisòs à kotse' nà' bə bo, nè jəŋ fis gesə lo nà' mvwe' mubuk lak nà'nə. A kè dzèŋ, yi te gesə fa nà' nte mù lisè anə, nè naaŋ fa nà' bo, nè fek nà' də, <<Wù sə yə bum à?>> ²⁴ Nwè nè à duk də, <<Ŋ, mù sə yə bùrə bwìŋ wo co tu, nè sə gihi kɛ'.>> ²⁵ Yi naaŋ fe'lə bo mù lisè nà' anə sèmok, fana ŋà' nè kək swɛ'lə lis mok bə ŋəŋ. Yà' muhu, yi ye bum mok làaŋ. ²⁶ Jisòs duk yi də, <<Dù nda'à wù, nè kà fə ntòlak fa'nə mok ni lo fe'lə.>>

Pità Duk Də Jisòs Nkum Ngà Gèm Bwìŋ (Mat. 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Jisòs bə bwe ye wèŋ à yè'e lòm mvwe' buhu lak mok ŋɔ lak Sisàriyà Filipi. Fana à kè dzèŋ mandzə yi fek yà'wèŋ duk də, <<Bwìŋ dukgè də mù yè'sə ndà?>> ²⁸ Mòk duk də, <<Bùu mok dukgè də wu Jon ŋà bəptəsə bwìŋ, mok dukgè də wu Alajà, fana mok sə duk sè' də wu ŋà tsòhòbum Nwì mòk nè yi à ye fa' àɛ.>> ²⁹ <<Wèŋ yàwèŋ ɛ, wèŋ dukgè yàwèŋ də mù ndà?>> Pità duk də, <<Wu Nkum ŋà gèm bwìŋ nè wo sə kək

nə.>> ³⁰ Jisòs à yuk ve'nə, yi tipsə wo də wo kà
 ɲwè nəmòk tsè' fa.

Jisòs Cèp
Mvè'nè Kpɛ Ye Nə Ye
(Mat. 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ Jisòs à yè ɲga'a ɲgòyərè ɲgàa fàak ye, nə
 sə tsoho fa yà' duk də, <<Mùu mo ɲwè, mù tse'
 ɲgòye ɲgə' nèbɛp, bùu sè mantombi bə bù ɲgàa
 fa satikà' nə ye ɲgàa yərè lùk wèɲ nə beɲ
 mɛ. Wo nə zə mɛ, fana anə ca nùumbu tɛ', mù
 lokok mvwe' kpɛ sèmok.>> ³² Yi à cèp yu yè'sə
 kwarəɲaɲ. Fana Pità ko lo gesə nà' fo', nə sə
 jwa nà'. ³³ Jisòs bùuɲ kùk vèsə ɲgàa fàak ye, nə
 jwa Pità də, <<Coho gesə ɲgu ni'ì mù wùu Satà.
 Yusè wù sə cèp yà'sə, a tsətsərè nè bwìɲ tse' nà'
 wo, ka nè Nwì yeɲ.>>

³⁴ Yi to benə bùu sə nə ye ɲgàa fàak ye wèɲ,
 nə tsok wo də, <<A ye-a ɲga ɲwè nəmòk dzəm-
 a ɲgòyù mɛ, yi nə me'rə yusè ni' ye sə dzəm
 maɲkwèɲ, nə bək jəɲ ntəəɲ ye, nə yuɲ və mɛ.
³⁵ Busè ɲwè nè yi gəhə tse'-a yòɲsè ye yi, fana
 nà'a nə bisə wà. Fana ɲwè nè yi jə yòɲsè yi
 co yusè wà bùu mù nə ye ncèp àm, fana yi nə
 tse' yòɲsè ye nə. ³⁶ Swe' nè aco ɲwè tse' yà'sə
 yà ɲga yi tse'-a nzeɲgòɲ nə pwe', nə bisə yòɲsè
 ye ɲgwàɲ ε? ³⁷ Yusè aco ɲwè kupsə yà' kərə
 bə yòɲsè ye yà? Yumook bùè. ³⁸ ɲwè nè yi
 koksə-a marè'tu bohòmù nə ye ncèp àm ɲga'a
 sənə nzeɲgòɲ nè nà' rwiɲ bə ɲkù'ì nè'e fana
 ghà nè mùu mo ɲwè mɛ bwìɲ vè bə masinjàa

sè rərəŋ, nə tse' ɲàaŋ sè Tè' am fa mɯ fana, mù koksə marè'tu bohòyi sè'.>>

9

¹ Fana Jisòs à tsə' fa wo duk də, <<Mù sə tsə' wəŋ yè'e zìnə də, bùu mok tə fɛɛŋ sè wo nə kà kpɯ tètè wo ye gaŋ sè Nwì ɲga yà' vè bə ɲaŋ.>>

Jisòs Kupsə Nsəsə Mɯ Ndahà
(*Mat. 17:1-13; Luk 9:28-36*)

² À cà nùumbu ntùŋfu, fana Jisòs to jəŋ Pità bə Jem nə ye Jon, bə yà'wèŋ kok lo mɯmwə' nda mok nè səsap. Fana wo ye ɲga nsəsə Jisòs kupsə bùsə nsàp mòk nè zok. ³ Cəək sè yi ni tse' mɯ ni'ì yi à bùuŋ fəfop tap tap. Yumok kà sə nze vɛ'nə fopgè. ⁴ Wo ye Alajà bə Musì ɲga wo tesə vè mɯbu. Bə Jisòs wèŋ sə taŋ ɲgàm. ⁵ Pità tiŋ wo cù, nə duk fa Jisòs duk də, <<Cicà, yà' bònɛ'ɛ wùriŋ mvè'nə vesùwèŋ fɛŋ yè'sə. A ci ba'rə tes bwe duŋ fɛɛŋ nə tɛ', mò'fis nè ɲjò, mòk nè Musì, mòk nè Alajà.>> ⁶ Yi ànə cɛp tsoŋ gù yè'sə də ncèp kà cù gha'gè, bwèɛ wɯə ànə ko wo vɛ'ɛ, wo kà yusə ɲgòcèep rì. ⁷ Mbàk à vèə nə kè təhə lok wo, fana wo yuk ɲga ɲgì mòk cèp vèsə ndzənə mbàk nə duk də, <<Nè'e mo àm nè mù dzəm yi sə ntɯù mù. Yusə yi cèp pwe', wèŋ yuk fa yi.>> ⁸ Wo à yuk ɲgì ènə vɛ'nə, wo kùksə kɛ', nə kà ɲwè nəmòk nè zok yə, wo ye megu Jisòs yìyi.

⁹ Mvè'nə wo à sə tsoŋ mɯ ndahà, yi tipsə yà' də, yà'a nə kà ɲwè nəmòk yusə yà' yə tsə' fa, tè tse'ɲga yi mo ɲwè mù lòkok mvwe' kpɯ ɲkuŋ. ¹⁰ Wo à ka ɲwè nəmòk sə tsok fa anə, wo sə cèp ɲwàrə kɛ' gù woòwo, də yusə yi cèp də ɲgòlòkok

mvwe' kpu yè'sə da ɛ. ¹¹ Wo fek Jisòs də, <<Njo nè ngàa yə'rè lùk wèŋ sə duk də Alajàa nè və to tsoŋ yi ŋkuŋ Krɛst və ngòtesə ves ɛ bùu yà?>>
¹² Yi duk fa yà' də, <<Alajàa nè və ngòkè gùhu tsə'rə fəsə bum pwe'.>> Fana yi fek bwi yà' də njo nè ŋwàk Nwì sə duk də mo ŋwèe nè ye ŋgə' nèbɔp, wo bèn yi sè' bùu yà? ¹³ <<Mù sə tsè' wèŋ də, Alajà nè və laŋ, fana wo ànə jəŋ yi, nè gu yi mvə'nè wo dzəm sè' mvə'nè yà' cu ndzənə ŋwàk Nwì.>>

*Jisòs Tesə Mo Nəmòk Nè
 Yi Tse' Yòŋsè Ze'*

(Mat. 17:14-21; Luk 9:37-43)

¹⁴ Wo ànə lo, nè kə be'lə bə ngàa fàak mok sə lòŋ, fana wo ye bùu mok fo' sè' wùriŋ. Ngàa yə'rè lùuk mok à ye fo', nè sə fi'duk bə ngàa fàak sə. ¹⁵ Bùu sə à ye Jisòs ntèn, fana wo mərə wùriŋ, nè carə lo kè cəpsə nà'. ¹⁶ Jisòs fek wo duk də, <<Wèŋ anə sə fi'duk fɛɛŋ də yà-ɛ?>>
¹⁷ Nwè nəmòk cep vesə mətsetsə'rə bùu sə də, <<Cicà, mù jə vè mo àm bohòwù bùusè yi tse' yòŋsè ze' ndzə ni'ì yi, nè nà'a gùgè yi yi kà cù sə cèp. ¹⁸ Ghà nè yòŋsè ze' nè yèto ngòfa yi ŋgə', fana yi coho gbù sə nze, sə sə dùk yi kə cùhu, yi sə zɛ nzòn, fana ni' gurə yi njək njək. Mù duk ngàa fàak yòdə wo be' fis fa nà', fana wo kà nà' be' fis to.>> ¹⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Ja'a na mvəsè wèŋ mègù sè' co bùu sè' wo ka dzədzəm tse' yè'e ɛ. Mù nè cum geŋ vesùwèŋ, nè sə ko ntum ve'nə tètè kə dzeŋ sèŋ? Wèŋ jəŋ və fa mu mo nè fɛn.>> ²⁰ Fana wo jə vè fa Jisòs mo nè. Ze'

nè ndzə ni'ì mo nə à yə Jisòs ntèn, nà' gɸ yi gbɸ, nə gurə. Mo nə coho gbɸ sə nze, nə sə dzərə ke' cà sə nze anə, sə sə duk yi kè cùhù. ²¹ Jisòs fek tè'ε mo nə də nà' à yè ηgògù vε'nə sə nε? Tè' nə duk də, <<Yà' à yè yi ηga yi cu ntòmumwεjke'.²² A kè' ηkùuηntèn nè nà'a də nà'a zə yi, nə sə mak gesə yi sə misə, nə ye sə ndzəpè sè'. Nga wù tse'-a mandzè nə, wù koksə manziη, nə tesə ves.>> ²³ Jisòs duk də, <<Wù fek mɸ də ηga mù tse'-a mandzè bùu? Bum pwe' tse' mandzè yo bohòηwè nè yi tse' dzədzəm.>> ²⁴ Tè' ye nə cep fis ye sè' mvèsə də, <<Mù tse' dzədzəm. Tesə mɸ ya ηga dzədzəm àm nə kuk.>> ²⁵ Jisòs à yə də bwìη sə vè ghaha ghaha, fana yi jwa yòηsè ze' nə də, <<Yòηsè ləm nə ye jì ntu', tesə ndzə ni'ì mo ènə, nə kà ndzə ni'ì yi mok ni yuk fe'lə. Mù duk vε'nə mù.>> ²⁶ Yòηsè nə à wa, nə gɸ mo nə kpɸ swirə nèbɸp, nə tesə lo. Mo nə à nòoη mègù mok co vèη ηwè, nsàp nè ndàaηwè pwe' à duk də, nà' kpɸ laη. ²⁷ Jisòs à kè kotse' yi bo ηgòlòkoksə nà', fana yi lòkok mùtsè.

²⁸ Mvè'nè Jisòs à kè ni cu mɸ nda'à, fana ηgàa fàak ye və, nə sə fek yi də wo fis fuk nà' yàwo bùè yè'sə bùu yà lε? ²⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Aco bε' fis megu nsàp nè'e pìriyà, bwèε nsàp yumòk ka mok ye fe'lə.>>

Jisòs Cèp Fe'lə
Mvè'nè Kpɸ Ye Nə Ye
(Mat. 17:22-23; Luk 9:43-45)

³⁰ Wo à mè'rə mɸmvwe' ànə, nə ca mandzè nè mvwe' nzeηgòη Galìli. Jisòs à ka dzəm də

bwiiŋ riŋ mvwe' sè yi cu dzəm. ³¹ Busè yi à sè yə'rə ŋgàa fàak ye. Yi à sè yə'rə wo də, <<Wo nə jəŋ m̩u mo ŋwè, nə fa ndzə bohòb̩u sè wo nə zə m̩, fana n̩umbu tɛ' càa, m̩ lokok mvwe' kɔ̩.>> ³² Bwe sè à ka bə yusè yi à cèp yè'sə rɛŋ, nə sè koksə w̩ə ŋgòfek rɛŋsə yi.

Nwè Nè Ghaŋ Ndà?

(Mat. 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Jisòs wèŋ à kè dzèŋ mvwe' lak Kàpanùm. Fana wo ni lo m̩ nda'à. Jisòs à cu mbwa, nə sè fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ anə sə fenə və fa' mandzè yà'a də yà?>> ³⁴ Wo cum dədok, nə kà cèp fəsè, b̩usè wo anə sə fenə və mandzè anə də ŋwè nè ghaŋ ndà lɛ. ³⁵ Fana yi à cu tsoŋ nze, nə to benə bwe ye sə, nə tsok wo duk də, <<Nwè nè yi dzəm-a ŋgòye mantombi, fana yi tse' ŋgòjè lònì' ye maŋkwèŋ, nə sə fak bohòbwiiŋ pwe'.>> ³⁶ Fana yi ko lòkoksə tes mo nəmòk m̩tsətsə'rə wo, nə sə tsok fa wo ŋga yi le' kotse' mo nə duk də, ³⁷ <<Nwè nè yi jə-a nsàp mo nè jo nè'e nə duk fa nà' də, <vè bəboŋ> m̩nə liŋ am, fana ye də yi jə yà'sə m̩. Nwè nè yi jə-a m̩, nə duk <Vè bəboŋ>, fana ye də yi sè kà bohòm̩ duk m̩gù, a bohòŋwè nè yi à tum m̩ nə sè'.>>

Nwəə Njävès

(Mat. 18:6-9; Luk 9:49-50, 17:1-2)

³⁸ Jon à to Jisòs də, <<Cicà,>> nə tsok nà' duk də, <<Vès yə ŋwè nəmòk ŋga yi bɛ' fis yòŋsè ze' m̩nə liŋ yò. Fana vès duk yi də yi tɛŋsə, b̩usè yi ka mòk m̩tsətsə'rə vès yeŋ.>> ³⁹ Jisòs duk ye də, <<Kà də wu gu co yi tɛŋsə duk, b̩usè ŋwè

nè yi sè gù-a fàak sè bə ɲàaŋ sè Nwì mənə liŋ am, fana ka co ghàr yi bəuŋ cep fe'lə yusè bəp bə liŋ am yeŋ. ⁴⁰ Busè ɲwè nè yi sè kà-a ves bèn, ye də yi vesiwèn. ⁴¹ Zinə nə də, ɲga ɲwè nəmòk səp fa-a wu ndzəp bəusè də wu ɲwèə ɲkum ɲgà gèm bwìŋ, ye də yi nə kə tse' tsoŋ ləlàk bə zeŋ.

Nza' Səswifa

Bə Nza' Dzədzəm

⁴² <<Nə ye sè' də a ye-a ɲga ɲwè mòk gù bəbwe sè wo dzəm bohòmù yè'sə mòk də yi gù bəp fana bòn ghak co wo jəŋ ɲgòk, nə swi' kə'ə fa ɲwè ànə kè mihì, nə mak gesə lo yi sə mvwe' ndzəp nè cəco. ⁴³ Ye də a ye-a ɲga bo yo sè gù wu ɲgògù bəp, fana bòn də wu gbə' tiŋ mak yà'. Bògha' də wu kə ni lak lùŋ bə bo ma mò'fis, nə noŋsə ɲgòkè ni mvwe' ɲgə' nè sənə mis sè yà'a kà liŋgè bə bo ma ba fo'. (⁴⁴ Məmvwe' ànə ndwiŋ sè yà'a nə sə zə bwìŋ fo' kà kpuḡè. Fana mis sè kà sè liŋ.) ⁴⁵ Kèe a ye-a ɲga kùu yo sè gù wu ɲgògù bəp, fana boŋ də wu gbə' tiŋ mak yà'. Bògha' də wu kə ni mvwe' lak lùŋ kù ma mò'fis, nə noŋsə ɲgòkè ni mvwe' ɲgə' nè sə misə nə bə kù ma ba fo'. ⁴⁶ (Məmvwe' ànə ndwiŋ sè yà'a nə sə zə bwìŋ fo' kà kpuḡè, fana mis nə kà sè' liḡgè.) ⁴⁷ Mok ye sè' də a ye-a ɲga lis yo sè gù wu ɲgògù bəp, fana boŋ də wù so'rə fis mak ma nà'nə. Bògha' də wu kə ni mvwe' gaŋ Nwì bə lis ma mò'fis, nə noŋsə ɲgòtse' lis ba lòŋ, nə kə ni bə zeŋ mvwe' ɲgə' nè sə misə nə. ⁴⁸ Məmvwe' anə ndwiŋ sè yà'a nə sə zə bwìŋ fo' kà kpuḡè, fana mis sè kà sè' lii. ⁴⁹ Mis nə ləmsə ndàaŋwè pwe' co ci'. ⁵⁰ Ci' bəboŋ. Fana yà'a cwè'lə-a, aco

yà' lùm fe'lə va? Wèeŋ lùm co ci', nə cum bə fifi weŋ bwìŋ pwe'.>>

10

Nzak Mè'rə Ngwe

(Mat. 19:1-12; Luk 16:18)

¹ Jisòs à mè'rə mùmvwè' ànə, nə lo mvwè' nzeŋgòn Jùdiyà, nə ye ma ndzə nto ndzəp Jòridàn nə mamòk. Mvè'nè yi ànə ye fo' fana bwìŋ və, nə kə maŋ fo' wùriŋ. Yi yèto ŋgòyərə wo mùmvwè'nè yi gùgè səsə. ² Bùu Faràsi mok à vè ŋgòkè bə yi bə duk. Fana wo sə fek yi də, <<Lùk avès sə tsè' də, a bəbòŋ bohòŋwè ŋgòmè'rə ŋgwe ye àlɛ?>> ³ Yi fek wo sè' də, <<Musì à tsè' weŋ də yà?>> ⁴ Wo à duk də, <<Musì ànə duk də, aco ŋwè com fa ŋwà nə ŋwàk nè ŋgònitsè' də yi mè'rə nà' laŋ, nə me'rə nà'.>> ⁵ Jisòs duk fe'lə də, <<Musì à còm vɛ'nə bùusè ntum awèŋ gu nèbup, ⁶ bwèrɛ mvè'nè Nwì à gù to ŋwè, yi gu ŋwəmbam bə ŋwàŋwè. ⁷ Nè'e njo nè ŋwèe nə me'rə tè' ye bə ma ye, nə kə be'lə bə ŋgwe ye, ⁸ fana wo sè ba yè'sə nə ye mok ŋgùpni' nè mò'fis. A yà'sə də wo nə kà ba mok ye, wo mok mò'fis. ⁹ Ye də yusè Nwì à be'lə yà' mvwè' mò'fis fana ŋwè nəmòk kà də yi gəpsə yà' duk.>>

¹⁰ A kə dzèŋ nda'à, ŋgàa fàak Jisòs sə fek mali yi bə ncèp nə. ¹¹ Yi duk fa yà' duk də, <<Nwè nè yi mè'rə-a ŋgwe ye, nə jəŋ fe'lə mòk sèmok, ye də ŋwè ànə ŋgà ko nto. ¹² Yà' mègù sè' yəyərè bohòŋwàŋwè, də a ye-a ŋga yi mè'rə-a ndu ye, nə kə jəŋ fe'lə mòk, ye də ŋwà ànə ko sè' nto.>>

Jisòs Sè Bəbwenke' Wèŋ
(*Mat. 19:13-15; Luk 18:15-17*)

¹³ Bùu səmòk à sə jə vè bwenke' də Jisòs jwen yà'wèŋ, nə se yà'wèŋ. Ngàa fàak Jisòs wèŋ ànə ye vè'nə, wo jwa sa'rə bùu sə də yà'a kà vè'nə gù. ¹⁴ Jisòs à yə vè'nə, fana yi jok, nə duk fa bwe ye wèŋ sə də, <<Wèen me'rə bəbwenke' wèen və bohòmù, nə kà wo mandzè lok. Busè gaŋ nkum Nwì sə, tse' yà' nsàap sè co wo yè'sə.>> ¹⁵ Yi duk fe'lə də, <<Mù sə tsè' wen yè'e yusè zìnə də, n̄wè n̄ə yi kà-a gaŋ nkum Nwì co m̄mwenke' fa, ye də yi nə kà fo' kè ni yuk.>> ¹⁶ Yi à duk vè'nə fana yi jəŋ bwe sə, nə naaŋ fa yà' bo ye, nə se yà'.

Ngə' Nə Bə Ghàk
(*Mat. 19:16-30; Luk 18:18-30*)

¹⁷ A ye nga Jisòs sə duk də yi lo gi, n̄wè nəmòk caŋ vè, nə kə bùhù kè mantombii yi, nə duk fa Jisòs nə də, <<Cicà n̄ə bəboŋ, yusè aco mù gù yà', ya m̄ nə kə tse' lùŋ n̄ə nà'a n̄ə kà m̄e yà? >> ¹⁸ Jisòs fek nà' də, <<Wù to m̄ də n̄wè n̄ə bəboŋ bùu yà? N̄wè n̄ə bəboŋ bùè, mègù Nwì yiyi. ¹⁹ Wù rì yòlùuk sə laŋ. <Kà n̄wè zə, kà sàhà ko, kà yèyè, kà gèem m̄vwès ko, kà yu n̄wè limzù, wəp ma yo bə tè' yo.> >> ²⁰ N̄wè ènə duk fe'lə də, <<Cicà, mù à gù yè bum sè wù taŋsə yè'sə nga mù cu ntòm̄wà'n̄wè.>> ²¹ Jisòs à kù' nà' jwaan, nə dzəm nà', nə duk fa nà' duk də, <<Yumok cu malì mò'fis. Dù kè sèŋ bum sè wù tse', nə fa ngàa jìŋ wèŋ mbàam sə, ya wu nə tse' ghàk m̄bu, fana nə b̄e' mandzè nə yuŋ və m̄.>> ²² N̄wè ènə à yuk vè'nə, fana ngùp cù gbù

yi yèk, yi coho lo, bùusè yi à tse' bum nduk nè nduk.

²³ Jisòs à bùuη kùk ηgàa fàak ye wèη, nè duk dè, <<A gùgùη bohòηgà ghàk ηgòkè ni mvwe' gaη ηkum Nwì.>> ²⁴ Vèm à kok ηgàa fàak Jisòs bə ncèp ènə kiη. Yi sə cep mali də, <<Bwe am, a gùgùη bohòηwè ηgòni mvwe' gaη ηkum Nwì. ²⁵ Joho cà bohònàm nè yi yam co nàmbà'rè nà'a ηgòcà torə tesə ndzənə wu patà', nè noηsə bohòηgà ghàk ηgòni mvwe' gaη ηkum Nwì sə.>> ²⁶ Mvè'nè wo à yuk ve'nə, vèm kok wo, wo muu vèm bùè, nè sə fehe mok də, <<Ye də ηwè nè yi tse' to lùuη yè'sə ndà?>> ²⁷ Yi kùk nà' jwaan, nè duk də, <<A ye-a bohòηwè yà' ye gùgùη, ka bohòNwì ve'nə yeη, bùusè yumok ka Nwì-e gaη ghak yuk.>>

²⁸ Pità à cèp də, <<Ja'a na yòo, mvmvè'nè vès a mè'rə bum pwe', nè yù lònə wu.>> ²⁹⁻³⁰ Jisòs duk də, <<Mù sə tsè' wu nè zìnə nə, ηwèe mè'rə-a ndap, bwe tè', ηjè'egù, ma, tè', bwe, kè nzum è, bùu mù, nè ye bùu ncèp Nwì, yi nə ye ηgə' sè' fana mvèək kùrə nùu yi kè tse' fe'lə yà' ve'nə sèmok kè' ηkù mò'fis. Nga'a nè'e yi nə tse' ndap, bwe tè', ηjè'gù, ma, tè', bwe, bə nzum fak, fana mvèək kùrə nùu, yi tse' lùη nè nà'a nè kà mè nə sè'. ³¹ Mvèk ànə nə ye, bwìη ηkùuη sè wo ηga'a mantombii nə ye maηkwèη. Fana ηkùuη sè wo ηga'a maηkwèηη nə ye mantombi.>>

*Jisòs Cèp Mvè'nè Kpu Ye
Nə Ye Sèmok
(Mat. 20:17-19; Luk 18:31-34)*

³² Wo à sè gi sè mandzè ngòlòm̀vwe' lak Jòrosalèm, fana Jisòs to mantombi. Bwe ye wèṅ saha ntum nèbap. Wuə à sè ko bùu sè wo à sè yù vè yi maṅkwèṅ sè sè'. Fana yi to benə bwe ye sè hum-ncòp-ba sè mvwe' mò'fis, nə sè tsoho fe'lə wo yusè yà'a nə gu yi. ³³ Yi duk də, <<Wèṅ yeè, mvə'nè a sè lòm̀u Jòrosalèm yè'e, wo nə fa m̀u mo ṅwè ndzə bohòṅgàa fa satikà' sè ghan bə ṅgàa yər̀è fa bwìṅ l̀uk wèṅ. Wo nə sak m̀u, nə dzəm tes də m̀u mègù ṅgà kp̀u. Wo nə fa m̀u ndzə bohòbù lakmvum wèṅ. ³⁴ Wo nə ywi'lə m̀u, nə te m̀u bə nte, ləp m̀u, nə zə m̀u. Fana nùmbu nè t̀e' dzeṅ, mù lokok fe'lə mvwe' kp̀u sè̀mok.>>

*Yusè Bwe Zebèdi A Ləṅ
(Mat. 20:20-28)*

³⁵ Bwe Zebèdi Jem bə Jon à kè tsèṅ Jisòs, nə duk fa nà' də, <<Cicà, vès dzəm də wu gu fa ves yumok.>> ³⁶ Fana yi fek yà' də, <<Yusè wèṅ dzəm də m̀u gu fa wèṅ sè yà?>> ³⁷ <<Vès dzəm də ghà nè wu cu m̀unə kapràak yo, wù gu ves mòk cum wu mamàk, mòk maṅkwìp.>> ³⁸ Jisòs duk də, <<Wèṅ ka yusè wèṅ sè fek yè'sə riṅ. Aco wèṅ ye to ṅgə' nè m̀u nə ye nə à? Kènə aco wèṅ bàptesə to bə nsàp mandzè nè wo nə bàptesə m̀u nə ε?>> ³⁹ Wo duk də, <<ṅ, aco vès ye to.>> Jisòs duk fe'lə də, <<A zìnə wèṅ nə ye, nə bàptesə nsàp bàpte nè m̀u nə bàptesə nə zìnə. ⁴⁰ Yusə mègù də, mù ka ṅàaṅ sè ṅgòswè' bùu sè wo nə cum m̀u mamàk bə maṅkwìp mù tse'. Mvwe' ncum yà'sə sè bùu sè Nwì a cok nòṅsə wo yi.>>

⁴¹ Bwe ye mok sè hum à yuk yu yè'sə, fana wo jok bohòJem bə Jon. ⁴² A ye ve'nə, Jisòs to benə wo mvwe' mò'fis, nə duk də, <<Wèŋ rì tse' yàwèŋ sè' də, bùu sè wo tse' dzòk sə nzeŋgòn fɛɛŋ gùgè bwìŋ ŋkùì'. Bùu sè ŋkwàha bù awo sə niŋtsok fa wo ŋàŋ sè'. ⁴³ Yè'sə ka tse' ŋgòye bohòwèŋ ve'nə ye. Nwè nè yi dzəm-a ŋgòye ŋwè nè ŋkùuŋ mʉtsətsə'rə wèŋ, fana yi tse' ŋgòfàk co mweŋke' bohòmok sə lòoŋ fo'. ⁴⁴ Nə ye sè' də ŋwè nè yi dzəm-a ŋgòye mantombì yi, yi tse' ŋgòye co ŋkwèŋ bohòwèŋ pwe'. ⁴⁵ Busè mùu mo ŋwè bə tu am, mù a ka də bwìŋ fak bohòmù və. Mù à vè ŋgòfà' fà'a, nə fa yòŋsə àm ŋgòywiŋ fəsə jə yòŋsəə bwìŋ ŋkùuŋntèn.>>

Jisòs Gà Batimù NgòYe Bum

(Mat. 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ A kè dzèŋ mvwe' lak Jèrikù ŋga wo sə mè'rə fo' ŋgòlòmantombì ŋga bwìŋ ŋkùuŋ sə bɛ' lòmalì yi fana ŋwè nəmòk nè wo togè yi də Batimù mo Timayù cu ŋgʉ mandzè, nə sə lɛŋ bum ŋga yi kà bum yəgè. ⁴⁷ Yi à yuk də sə vè Jisòs nè mvwe' lak Nazàre ntèn, yi yèto ŋgòtorə də, <<Jisòs mo ŋkum Devid, koksə manziŋ bohòmù-è.>> ⁴⁸ Bùu sè wo à ye fo' sə wèŋ ghamse yi də yi cum gəe'. Yi ghaha wesə ghaha, nə sə cep mok bə ŋàŋ də, <<Mo ŋkum Devid, koksə manziŋ bohòmù.>> ⁴⁹ Fana Jisòs təəŋ, nə duk də, <<Wèŋ to fa mù yi.>> Wo kè duk fa yi də, <<Marɛŋ si yò, yi sə to wu də wu və.>> ⁵⁰ Yi ku fweŋ mak cək nè yi anə təhə tse' mù ni'ì

yi, nə kurə lòkok kə ye Jisòs. ⁵¹ Jisòs fek yi də, <<Yusè wù dzəm də mɯ ɣa fa wu yè'sə yà?>> Yi də <<Cicà, muk fa mɛgù mɯ lis, ya mɯ ye bum səmok.>> ⁵² Jisòs duk fe'lə fa yi də, <<Mɯmvè'nè wù dzəmtse' bohòmù sə ntùù wù yà'a, ɣɯɯsə wu zeɲ. Dù yuyo.>> Lis à mùhu yi fo' ghà ànə, yi sə gi yuɲ lo Jisòs sə mandzè.

11

Jisòs Ni Lak Jòrosalèm

Co Nkum

(Mat. 21:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

¹ Wo ànə sə kɯɛp lo Jòrosalèm anə fana wo wɛs mɯwe' lak Befà bə Betani. A fo' mɯwe' nda Olip. Fana Jisòs tumsə lo ɲgàa fàak ye ba. ² Nə tsok wo də, <<Wèeɲ du mɯwe' lak sè ndzə yà'a. Mvè'nè wèeɲ ni kok lɔfo' ntɛɲ, wèeɲ nə ye ɲga wo tsòɲ tes mɯmo mɯvomndè' mòk fo' nè ɲwè ka mbwa kok yuk. Wèeɲ fiɲ jəɲ və nà'. ³ Nwè nəmòok feka weɲ də wèɲ fi nà' bùù yà, wèɲ tsok yi də, Tà sə dzəm nà', nə ye də, wo nə jəɲ fəsə və nà' mvək momjo ɲga yi mèsə bə zeɲ.>> ⁴ Wo à lòo, nə kə ye mɯmo mɯvomndè' nə ɲga wo tsòɲ tes yi bə tàaɲ ncù. Fana wo yèto ɲgòfirə nà'. A ye ɲɣu mandzè. ⁵ Bùù səmok sè wo à ye fo' fek wo də yà' sə firə mɯvomndè' nə bùù yà lɛ? ⁶ Wo à cèp mɛgù yusè Jisòs à duk də wo cep sə, bùù sə me'rə wo lo. ⁷ Wo à jə vè fa Jisòs mɯvomndè' nə, nə fweɲ saɲ cəək awo mok mɯ ɲkwèeɲ mɯvomndè' nə. Yi kok cum mbwa. ⁸ Bwìɲ à fweɲ nòɲsə lòcək sə mandzè sè'. Bùù səmok sə kə ci' və mvùu bum, nə sə noɲsə lo sə mandzè anə ɲgòkùksə yi bə

zeŋ. ⁹ Bùu sè wo à ye mantombi bə sè maŋkwèŋ lònŋ ye ŋgòfa gùrə sə duk də, <<Hòsanà, Nwii se yi nè yi vè mənə liŋ Tà Nwì. ¹⁰ Nwii se yi nè yi sə vè ŋgòkok gaŋ tè' avès Devid.>>

Jisòs Yak Tɛ Mòk
(*Mat. 21:18-19*)

¹¹ Jisòs à vè Jòrosalèm, nè lo kə ni mɛ nda'à Nwì. Yi kùksə ja'a bum sè mbwa pwe'. A ye ŋga nùm lòlanŋ, fana bə ŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba à tesə, nè foho lo yu awo mvwe' lak Betani. ¹² Tsok à reŋ ŋga wo sə bwìŋ foho lòJòrosalèm anə, fana ye mok ŋga njè sə ya Jisòs. ¹³ Mvè'nè wo à sə vè mandzè fana yi ye gesə lo tɛ nəmòk nè wo togè nà' də fik, ŋga nà' təəŋ vesə səsap, nè sə fom bònŋsə nèbɔp. Yi geŋ fo' də kè yi nè kè ye ŋga nà' zəm-a àlɛ. Yi a kè dzèŋ fo', yi tsèŋ mègù mvù, bùusè à ka mvək nè tɛ ànə zəmgè yeŋ. ¹⁴ Yi təəŋ fo', nè duk fa tɛ nè də, <<Ŋwè nəmòk nè kà ntò'o yo mok zɛ yuk.>> Ncèp nè'nə cɛəm ni fə ntu'ù ŋgàa fàak ye wèŋ sə.

Jisòs Bɛ'fis Ngàa Sèŋ Bum Mənə Ndap Nwì Nè Ghaŋ Nə

(*Mat. 21:12-17; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22*)

¹⁵ Wo à kè dzèŋ Jòrosalèm, fana Jisòs ca lo mɛmvwe' ntombi ndap Nwì nè ghaŋ nə, nè sə bɛ' fis bùu sè wo à sə sèeŋ nè sə ywiŋŋ bum mbwa pwe'. Yi bwi' mà'rə teberèə bù ŋgàa kupsè mbàm wèŋ, nè ye dzòho bùu sè wo à sə sèŋ kəkəbùŋ. Kəkəbùŋ yà'sə a sè wo à sə fa satikà' bə zeŋ. ¹⁶ Yi kà mandzè də ŋwè nəmòok bək ca yumok mɛ ndap Nwì nè ghaŋ nə fa lok

fùk. ¹⁷ Yi yèto nga'a ngòyè'rə bùu sə də, <<Wo à còm nònşə ndzənə njwàk Nwì sə kum ndap Nwì nè ghaŋ ènə də, <Liŋ ndap àam də, ndap pìriyà bohòlak pwe'fo'.> Fana wèŋ jə búsə nà' ndap ngàa yè wèŋ.>> ¹⁸ Mvè'nè ngàa fa satikà' bə ngàa yè'rè lùk wèŋ à yuk ve'nə, fana wo sə lap mandzè də wo zə yi. Wuə à sə ko wo fana wo də wo zə nà' ve'nə, bùusè bwìŋ maŋgəŋgəŋ à sə kwa bə nsàp ncèp nè yi à sə cèep nə. ¹⁹ Nùm à co, yi bə bwe fàak ye wèŋ mè'rə mvwe' lak yà'sə, nə lo.

Gbu' Tu Fik Nə
(Mat. 21:20-22)

²⁰ Tsok à reŋ nè zəzòŋ nga wo sə gì cà sə mandzè, wo ye fe'lə tu fik nə sèmok nga nà' kpə wes bə ngàŋ pwe'fo'. ²¹ Pità tsərə fəsə yusè yà' a ye ŋkwìs sə, nə duk fa Jisòs də, <<Cicà, kək ja'a na tu nè wù a yàk nà' ŋkwìs nə mvəsè nà' kpə è.>> ²² Jisòs duk bwe ye də, <<A ye-a nga wù tse' dzədzəm bə nàaŋ Nwì nè zìnə, ²³ fana aco wù duk bohònda nè'e də, nà'a coho kə gbə lòsə ndzəpè. Nga wù ka məmərè sə ntùù wù tse', nə tse' dzədzəm də yusè wù cèp yè'sə nə fak, yà' fak. ²⁴ Yà'a yusè nga wù sə leŋ-a pìriyà, fana wù dzəm tse' də wù tse' yà' laŋ, yusè wù fek pwe' wu nə tse' yà'. ²⁵ Ye sè' də nga wù cu-a ngòleŋ pìriyà, wù swifa ndàaŋwè pwe' yusè bəp sə yi a gù bohòwù, ya tè' yo nè mubu nə swifa wu bəp yo sè'. (²⁶ Ye sè' də wù kà-a bùu mok swifa, ye də tè' yo nè yi cu mubu nə kà wu bəp yo sè' swifa.)>>

Fa Jisòs Nàŋ Ndà?

(Mat. 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Wo à bwì vè fe'lè Jòrosalèm, fana mvəsè Jisòs à sè gi cà mùmvwè' ntòmbi ndap Nwì nè ghaŋ nə, ɲgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ɲgàa yə'rè lùk nə ye bùu sè kè mantombi wèŋ kə tseŋ yi, ²⁸ nə fek yi də, <<Wù sə gù bum yè'sə bə ɲaàŋ sè fò? Kènə fa wu ɲàŋ ndà də wu gu yà' ε?>> ²⁹ Jisòs duk fa fəsə yà'wèŋ də, <<Mù nə fek weŋ yu səmok yàm sè'. A ye ɲga wèŋ tsè' fa-a mù yusè mù fek sə, mù tsok weŋ ɲaàŋ sè mù tse' ɲgòkè gù bum yè'sə bə zeŋ sə sè'. ³⁰ Wèeŋ tsok fa a mù mvwe' sè Jon ànə jəŋ ɲaàŋ sè ɲgòbàptesə bwìŋ. Yi à jə bohòNwì kè bohòbwìŋ ε?>> ³¹ Wo à yèto ɲgòcèp bə zeŋ mʉtsətsə'rə wo də, <<A tsok fa yi yè'sə da? Búsè a duk-a də ɲaàŋ sə à vè bohòNwì, fana yi nə fek fe'lə ves duk də, anə geŋ vesùwèŋ kà yusè Jon à sè cèp dzəm bùu yà lɛ. ³² A duk-a sè' də yà' à vè bohòbwìŋ, fana wo nə duk da?>> Wo à sə wəp bùu sè fo' sə bùusè bwìŋ pwe' à dzəm zìnə də Jòn ɲà tsòhòbum Nwì. ³³ Fana wo duk fa Jisòs mok də wo ka riŋ. Jisòs duk bwìŋ fa wo ye sè' də, <<Ye də mù nə kà weŋ nsàp ɲàŋ nè mù tse' ɲgògù bum yè'sə bə zeŋ nə sè' tsè'.>>

12

Gbu' Ngàa Kùk Nzum

Sè Wo A Ye Bwɛp

(Mat. 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Jisòs à tsè' fa ɲgàa fàak ye ncèp mòk bə gbù' də, <<Nwè nəmòk à fàk nzum ɲgwì tɛ nəmòk

nè wo togè nà' dè grep. Nè gum yà' bə ŋka', nè tun tsə'rə mvwe' sè wo kwì nto'o grep sə, wo kə ŋam fis rùk fo', nè ci tes yumok fo' co wu kok cum mbwa, nè sə tək nzum sə. Yi jəŋ nzum sə, nè tes fa bùu səmok, nè ye'e lo gì mvwe' səmok.

² Mvèk nè ŋgòkwì grep à kàrə, fana yi tum gesə ŋgà fàk ye mòk də nà'a gəŋ kə jəŋ və ma nje.

³ Bùu sə wo à sə fàk nzum sə ko ŋwè nè wo tum yi nè, nè ləp nà', nè tum fəsə nà' botu. ⁴ Ŋgà nzum nè tum gesə fe'lə ŋgà fàk ye mòk nè kè' ba. Wo ko nà', nè ləp to nà' tu, nè yak yi wùriŋ.

⁵ Yi tumsə fe'lə mòk səmok. Wo ko zə nà'nə. Wo à gù vè'nə bohòŋgàa fàak ye mok sə yi à tum sə' ŋkəŋntèn. Wo à ləp mok, nè zə mok. ⁶ A kə bwehe cu mègù mok mo ntum ye nè yi à dzə nà' yi. Yi à tum gèsə mo ye nè sè', nè sə tsəm ye də wo nè wəp tsoŋ li nà'. ⁷ Wo à yə mo ye nè, wo duk fa ŋge' awo mok də, <Nè'e ŋga'a mo ye nè ndzə vèə yi. Wèŋ və a zə yi, ya bum yee nè ye mok sə yàvès.> ⁸ A ye vè'nə, fana wo zə yi, nè bək fis vèŋ ye nè mɛ nzuù anə, nè kə mak.>>

⁹ Jisòs fek də, <<Aco ŋgà nzum nè gù yè'sə ŋga'a va? Yi tse' ŋgòkè zə bùu yà'sə, nè fa nzum sə bohòbùu mok sə zok. ¹⁰ Wèŋ à ka yusè wo à còm ndzənə ŋwàk Nwì taŋ yuk à? Wo à còm nja də,

<Lis nè ŋgàa ci ndap wèŋ à dzèŋ nòŋsə nà' də nà'a bup nè kə tse' gha' fàk mok sə' zəŋ.*

¹¹ A gù yè'sə Tà Nwì, fana yà' ye maŋgəŋgèŋ mɛ lisə vesùwèŋ nèbup.> >>

* **12:10** 12:10 Ye Màtiyò21:42

¹² Bùu Jus sè mantombi à rì də Jisòs màk gbù' nè'e bùu wo, nè lap mandzè də wo ko yi. Fana wo wəp bùu sè wo à ye fo' manǵəŋǵəŋ sə, fana wo me'rə yi yi lo.

Fa Nwì Yu Ye
Nə Fa Nkum Kaisà Yu Sè Ye
 (Mat. 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ Mvèk nəmòk à ye, wo tum vesə bùu Faràsi bə bùu nkum Heròmok də wo kè tam Jisòs bə duk. ¹⁴ Wo kə duk fa Jisòs duk də, <<Cicà, vès rì də wu cèpgè zìnə, nè kà bwìŋ sə wəp. Wu yə'rəgè yònè zìnə nè Nwì, nè kà də wu wəp də nè'e ŋwè nè nkùuŋ duk. Vès dzəm də wu tsok a ves, lùuk vesùwèŋ sə tsè' də, a bəboŋ ŋgòlək fa nkum Kaisà nè mvwe' lak Rumà mbàam tas, kè ka' ε?>> ¹⁵ Jisòs riŋ də yà'wèŋ sə duk də wo yu'rə yi cù, fana yi fek yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ sə də wèeŋ mumsə mɛ bùu yà? Jəŋ və fa mɛ mbàm mòk, mɛ kək burə nà'.>> ¹⁶ Wo jəŋ və fa yi mbàm mòk. Yi kotse' nà', nè fek wo də, <<Wo còm naaŋ mənə mbàm nè yè'e liŋ ndà, nè ye mbwa yè'e sè' si ndà?>> Wo duk də, a sè nkum Kaisà. ¹⁷ Fana Jisòs duk də, <<Ŋhŋ. Lak fa Kaisà yusè yà'a sè ye, nè lak fa Nwì yusè yà'a sè Nwì.>> Wo ànə yuk vè'nə, wo mərə wùriŋ.

Nza' Nè NgòLòkok
Mvwe' Kpɛ
 (Mat. 22:23-33; Luk 20:27-40)

¹⁸ Bùu Sadusi mok wèŋ və bohòJisòs. Wo bəp bù nè wo dukgè yàwo də kaco ŋwè lokok mvwe' kpɛ yeŋ nà'a. Wo à sə fek Jisòs nè bum mok

də, ¹⁹ <<Cicà, Musi à còm nèm fa ves lùk mòk də, a ye-a nga tètàa ηwè nəmòk kpɹ me'rə-a ηgwe ye nga bə nà' ka mwe tse', moma yee nə jəŋ tsooŋ ηwà nə, ya bə nà'a dzə fa tètà ye nè yi a kpɹ nə bwe. ²⁰ Yumook yè' də bwema mok wèŋ à ye tu awo bwembam sàmba. Fana nè mantombi nə jəŋ ηwàŋwè, nə kpɹ me'rə nà' nga bə nà' ka mwe tse'. ²¹ Nè mɹ ηkwèeŋ yi jəŋ ηwà nə, nə kpɹ me'rə ηwà nə jì mwe sè'. Moma nè tɛ' ye sè' vɛ'nə, ²² nə ye bə mok sə lòoŋ fo'. Bwema sè sàmba pwe' jəŋ ηwà nə, nə kpɹ me'rə nà' jì mweŋ, wo pwe'. Anə geŋ ηwà nə kpɹ ye sè'. ²³ Yusè vès dzəm ηgòrii sə də, nùmbu nè ηgòlòkok mvwe' kpɹ dzèŋ nùu, ηwà nə nə ye ηgwe ndàlɛ? Busè wo à jə yi wo sàmba pwe'fo'.>> ²⁴ Jisòs duk fa wo də, <<Nà'a njo nè wèeŋ jòŋ sə. Wèŋ ka yusè yà' cu ndzəŋə Nwàk Nwì riŋ, nə kà ηàaŋ Nwì sè' rì. ²⁵ Busè mvè'nè bùu kpɹkpɹu nə lokok mvwe' kpɹ, wo nə ye co masinjàa Nwì mɹbu, ηwèmbam bə ηwàŋwèe nə kà gù mok cu fe'lè. ²⁶ Bə nzak nè ηgòlòkok mvwe' kpɹ, wèŋ à ka ndzəŋə ηwàk Musi sè' taŋ à? Mvè'nè Nwì à cèp bohòyi nga tɹ à sə sə də, <Mùu Nwì Abràham nə ye Nwì Azìk, nə ye Nwì Jàkop>. Nwì à cèp vɛ'nə nga wo à kpɹ lòlaŋ. ²⁷ Yà'a sə nì tsè' də bùu yè'sə cu fe'lə ηwəm, njo nè yi Nwì bùu sè wo cu ηwəm, yi ka Nwì bù kpɹkpɹ yeŋ.>>

Lùk Nè Nà' Gɹ Càsə Mok
(Mat. 22:34-40)

²⁸ Nwè nga yə'rè lùk mòk à ye fo', nə sə yuk mvəsè wo sə cèep. Yi ye də Jisòs bwìŋ fa bùu

Sadùsi sə ncèp nə bèboŋ, fana yi fek nà' gbù' nje sè' də, <<Lùk nè nà' yam càsə mok pwe'fo' nè fò?>> ²⁹ Jisòs duk də, <<Nè ghaŋ nè'e, <Wèŋ bùu Izùre, yu'rə.

Tà Nwì àvès nə mègù Nwì yi nè mò'fis.

³⁰ Wù tse' ŋgòdzəm Tà Nwì yòbə ntəm yòpwe'fo'.

Dzəm yi bə yòŋsə yòpwe'fo', nə dzəm yi bə ŋkərə yòsə' pwe'fo', nə ye bə ñaaŋ yò.>

³¹ Lùk nè nà' naaŋ yù lònà'nə nè'e də,

<Wù tse' ŋgòdzəm moma yo co mvə'nè wù dzəm ni' yò.>

Lùk mòk ka sè ba yè'e mok ghak fe'lə.>> ³² Ngà yə'rè lùk nə duk fa Jisòs duk də, <<A bèboŋ, cìcà, a zìnə mvəsè wù duk də, Nwì mègù Nwì yi nè mò'fis, mòk ka ye fe'lə, mègù yi. ³³ Nə ye də, a bèboŋ bohòŋwè ŋgòdzəm tsə Nwì bə ntəm ye pwe', nə kuksə yi bə ŋkərə ye pwe', nə ye bə ñaaŋ ye pwe', nə dzəm moma ye mvəsè yi dzəm ni' ye. Lùk sè ba yè'sə yam gha' cà zeŋ, nə nəm bum pwe' sè ŋgòtèŋ fa Nwì co satikà'.>>

³⁴ Mvəsè Jisòs à ye də nà' cèp ncèp ŋkərə, fana yi duk fa nà' duk də, <<Ka səsap bohòwù də ya Nwii ye ŋkum yòye.>>

Yè'sə à mèe, ŋwè kà co yi fek fe'lə yi yumok mok ghùsə ja'a lo' fù'.

Nzak Nè Bə Liŋ Krest

(Mat. 22:41-23:36; Luk 11:37-54, 20:41-47)

³⁵ Mvəsè Jisòs à sə yə'rə mu ndap Nwì nè ghaŋ nə, fana yi cep də, <<Ngàa yə'rè lùk wèŋ duk də, ŋwè nè wo to liŋ ye də ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nə,

nə ye megu ηgwì ηwè nè yi tesə mvwe' ηgwì bù
 ηkum Devid. ³⁶ Aco yà' ye ve'nə va, bùusə Devid
 à cèp bə liη ηwè ènə mvè'nə Yònsə nè Rərəη à
 gù yi də,

<Tà Nwì à duk fa Tà àm də, <<Cum fεη bo ma
 mà'a mù,

tètè mù nə gu bùu sè wo bèηgè wu, wo ye sə
 mvè'kùu wù.>> >

³⁷ Devid nə to nà' də Tà, ye də aco yi ye bwi
 bohòDevid anə mwe yè'sə valε?>> Bùu sè wo à
 ye fo' maηgəηgèη sə à yuk yusə Jisòs à cèp sə bə
 kwəkwa.

³⁸ Mvè'nə yi à sə yə'rə yà'wèη, yi duk də, <<Jəη
 ηkərə bə ηgàa yə'rè lùk sè wo dzəmgè ηgògi
 dzòoη bə cèək sè səsap ya bwiη cepsə wo mù
 nteèn. ³⁹ Wo dzəm dzòok bùu sè ghaη məmve'
 ndap pìriyà, nə kə cum megu mvwe' sè ya bwiη
 wəp wo co bùu sè ghaη mvwe' dinà. ⁴⁰ Wo lim
 zugè bàa yepmfə wèη, nə sə gu bəpsə ndap awo,
 nə sə gu basə pìriyàa sè səsap ηgwàη. Nge' nè
 njàwo nə kə yam gha' pwe'fo' yi njo bum yè'sə.>>

Fəfa Nyà Ngwemfə Nəmòk
(Luk 21:1-4)

⁴¹ Jisòs à lò, nə kə cum, nə sə kək ja'a
 məmve'nə wo sə fa fəfa mù nda'à Nwì. Ngàa
 ghàk wèη à sə kè gèsə mbàm sənə ηkùp nè wo à
 tes nə ηkùuηntèn. ⁴² Fana ηwà ηgwemfə nəmòk
 və, nə kə mak gesə ye ca mənini ba. Wu benə-
 a yà' ba lòoη, yà' ye co penə nè mò'fis. ⁴³ Wo
 à mèsə, Jisòs to benə bwe ye mvwe' mò'fis, nə
 tsok wo duk də, <<Mù sə tsè' fa wəη nè zìnə də,
 ηwà ηgwemfə nè'e gèsə mbàm sənə ηkùp nə,

nə ghak bũũ mok sè wo fa pwe'. ⁴⁴ Busè bũũ mok yà'a fa mbàam awo, nə tse' mali ghàak mok ŋkũũntèn, nə ye də ŋwà ènə cu bə jĩŋ, nə fa wes mumbàm zũ ye pwe'.>>

13

Jisòs Tsè' Bum Sè Yà'a Nè Ye Nga Yi Kəp NgòVəə

(Mat. 24:1-28; Luk 21:5-24)

¹ Jisòs bə ŋgàa fàak ye wèŋ à sə tesə tsə mũ ndap Nwì nè ghaŋ nə ve'e ntèn, fana, ŋgà fàk ye mòk bũũ kũk ndap nə, nə duk də, <<Yebe mũ-e, cicà, kũk ja'a yòo ma nsàap liis mok ndzənə mbàandap Nwì nè ghaŋ nə mvè'nə yà' bòo-è.>>

² Jisòs duk fa nà' də, <<Wù yə ndap sè ghaŋ yè'e à? Lìs nè mò'fis nə kà mũnə mok fa'nə naàn mam. Wo nə kũəmsə wes yà' pwe'.>>

³ Mvèk à cà jo fana Jisòs lo kə cum mũnə nda nè wo togè nà' də nda Olip, nə sə kũk gesə lo ndap Nwì nè ghaŋ nə ndzə Jòrosalèm ma nja ve'e. Fana Pità, Jem, Jon bə Andrù wèŋ à vè woòwo, nə kə tseŋ yi fò'. ⁴ Wo duk fa yi də, nà'a tsok fa wo ghà nè bum yè'sə nə ye nə. <<Nə tsok fa-a ves yusè yà'a nə niŋ tsok də mvèk nè bum yè'sə nə ye sə kũrə laŋ sə.>> ⁵ Jisòs duk wo də, <<Wèeŋ jəŋ ŋkərə ya ŋwə nəmòok kà weŋ bòrə.

⁶ Bwìiŋ nə və ŋkũũ sè wo nə sə ci' mvwès də, wo ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nè bwìŋ sə kũk də yi nə və nə. Wo nə borə bwìŋ ŋkũũntèn. ⁷ Nga wèŋ yuk-a dzè' mvwe' jəjo, nə yuk dzè' mvwe' səsap, wèŋ kà wəp, bũũsè yè'sə nə ye tsoŋ ve'nə. Yà'a ye ve'nə, kà yà'sə də nze nə mè yà'sə laŋ sè'

ntòye. ⁸ Nkuj nzenḡòḡ nə sə me, bòp lak nə lə bə bòp lak mok. Nkum mòk lə bə nkum mòk sè'. Nze nə nə sə tsoho ke'ca fa' bə fa'. Njèe nə ko ke'ca sè' nèbɔp. Yè'sə pwe'fo' mèḡù ntòco ḡwàḡwèe ḡhà to ko'ḡè mwe ntòḡhàa yè'e.

⁹ <<Wèḡ tse' ḡḡòjə ḡkərè sè' bùsè mvək ànə ye fana wo nə ko lo wèḡ mɔ kaḡsurù, nə ləp wèḡ mvwe' ndap pìriyà wèḡ. Fana wèḡ nə kə təḡ kù mantombii ḡkwàha bùu gomè nə ye ḡkum wèḡ bùu mɔ. Anə ye ve'nə ya ḡḡa wèḡ tse' mandzè nè ḡḡòtsè' fa wo ncèp nè njàm nə. ¹⁰ Lak sè sə nzenḡòḡ anə lòḡḡ nə yuk to tsoḡḡ ntòntirè nè bəbòḡ nə ḡkuj nze nə me. ¹¹ A ye ḡḡa wo ko lòwèḡ mvwe' nzak, fana wèḡ kà də wèḡḡ jik də mɔ nə kə cèp yè'sə yà duk. Mvək nə kùrè, wù cèp yusè yà' vè kè cùhù wù ḡhà ànə. Bùsè yusè wu nə cèp sə ka yòyèḡ. Yà'a nə vè bohòYòḡsè nè Rəḡḡḡ nə. ¹² Bwiiḡ nə fa bwema awo də wo zə yà' mvək ànə sè'. Tè' awo nə ḡu bwe awo sè' ve'nə. Bwe nə sə lap mandzè ḡḡòzè tè' awo sè'. ¹³ Bwiḡ pwe'fo' nə bèḡ wèḡ njo liḡ àm. Mèḡu də ḡwè nè yi təḡḡ-a ḡḡḡḡ tètè, nə kə ləsə, fana yi nə tse' lùḡ.

¹⁴ <<Fana wèḡḡ nə ye bɔp nè nà'a bə jòḡḡ, ḡḡa nà' ni lòmvwe' sè ànə ye co nà' kà fo' ḡè.* (Nwè nè yi sə ta, yi rəḡḡḡ bə zèḡḡ.) Fana bùu sè wo cu mvwe' nzenḡòḡ Jùdiyà wèḡ caḡ kok lo mɔ ndahà. ¹⁵ Nwè nè yi sə cu yòḡsə mɔ ndùndap, kà mvək ḡḡòni mɔ nda'à yi ḡḡòte' jə yumok mbwa ḡkuj nə caḡ tse'. ¹⁶ Nwè nè yi mɔnə nzum

* **13:14** 13:14 Taḡ Danà 9:27

fàak nè kà maŋkwèŋ də yi kə jə cək fohòlò.
 17 Ho'm, megu də anə ye ŋgə' wùriŋ bohòbàa sè bə zəm, nə ye sè wo sə fa bwe sè lə mbwi bə nùumbu yà'sə. 18 Wèeŋ ləŋ Nwì də bum yè'sə kà mvək mbùŋ nè bə mbuəp ye, 19 bùusè ŋgə' nè nà'a nə ye mvək ànə nə bəp vɛ'ɛ nsàp nè nzeŋgòn à yè yèe, à ka vɛ'nə ye yuk, nə kə dzeŋ nè ŋga'a nè'e, nə ye sè' də yumok nə kà vɛ'nə mok sè' kə ye yuk. 20 Tà Nwì a ka-a nùumbu yà'sə ləm ci' fəsə də bwèɛ ŋwè nè mò'fis kà bwehè cu lok. Megu də yi nə ci' fəsə yà' ləm bùu tu bùu ye sè yi a swè' nònşə wo sə.

21 <<A ye-a ŋga ŋwè nəmòk duk-a wu də, <Yèe, ŋkum ŋà gèm bwiiŋ nè> kè də <yi fə nà'> à lɛ', kà də wu dzəm swi dɛ'. 22 Bwiiŋ nè sə borə kɛ' də wo Krest, nə sə duk də wo ŋgàa tsòhòbum Nwì. Wo nə sə gɹ nsàap bum maŋgəŋgèeŋ mok də co wo borə bùu sè Nwì à cok fis nònşə sə bə zeŋ ŋga wo tse'-a mandzè nè na. 23 Jəŋ ŋkərə, bùusè mà tsè' nònşə wəŋ bum yè'sə ŋga cu ntòcu.

Bum Sè Yà'a Nè Nĩŋtsə'

Vèvè Nè Jisos Krest

(Mat. 24:29-35; Luk 21:25-33)

24 <<Nùumbu sè yà'a nə sə və ŋga ŋgə' nè bəp nə a càa fana nùum nə keŋ ndzəm. Nwɹ nə kà sa. 25 Nkèŋkàaŋ nə gbɹhɹ tsooŋ mɹbu, nsàap ŋàaŋ mok wèŋ sè mɹbu pwe' nə tsoho. 26 Fana mùu mo ŋwè mɹ nə tesə və ndzənə mbàk bə ŋàaŋ sè ghaŋ, nə sə fom reŋ boŋsə nèbɹp. 27 Mɹ nə tumsə gesə masinjàa Nwì mvwe' ŋkùup nzeŋgòn sè kwè sə pwe', ŋgòjə benə vè bù àm

mvwe' mò'fis. Wo nə lo mvwe' sè nzenḡòŋ nə yèto nə ye mvwe' sè nà' kè lèsə.

²⁸ <<Mù dzəm də wèeŋ yə'rə jəŋ ŋkərè bohòtu fik nà'a. Wù yə ghà nè nà' yè ŋḡòfom, nə sə top, fana wù riŋ də mvək mbùŋ kʷəp laŋ. ²⁹ Yà' mèḡù sè' vɛ'nə də wu ye-a bum yè'sə vɛ'nə, fana wù riŋ də mo ŋwè kʷəp ŋḡòvə laŋ, yi meḡu mok ŋḡu ncù. ³⁰ Mù tsè' wɛŋ zìnə də bùu sè wo cu ŋga'a yè'e wèeŋ nə kà ntòkrɛ wes ŋga bum yè'sə yà' fà' laŋ. ³¹ Ntòbu bə nzenḡòŋ nə ca ḡesə lo fo', ncèp àm kà ye cà yuk.

*Ŋwè Ka Numbu Nə
Kè Mvək Nə Riŋ
(Mat. 24:36-44; Luk 21:34-36)*

³² <<Ŋwè nəmòk ka mvək nə kè numbu nə bum yè'sə nə ye riŋ. Masinjà Nwì bə mo Nwì pwe' ka riŋ, mèḡù tè' yìyi nè yi riì. ³³ Jəŋ ŋkərè, nə so bəboŋ, bùusè wù ka mvək nè yà'a nə ye nə riŋ. ³⁴ Anə ye co mʷmvè'nè ŋwè nəmòok mè'rəḡè ndap ye, nə lo ḡì, nə me'rə fa bum pwe' bohòbù ŋgàa fàak ye, nə tsok fa ndàaŋwè pwe' yusè nà'a nə sə ḡu. Fana yi tsok fa ŋgà kùk ncù də, nà'a sə so bəboŋ. ³⁵ Sò-a, njo nè wèŋ ka ghà nè tà ŋgà ndap nə nə və riŋ. Aco yi və nè nconùm, kè nè ntəntəmtsok, kè ŋga tsok sə kʷəp ŋḡòrɛŋ, kè ŋga nùm sə rɛŋ kò'. ³⁶ Bwèrɛ yi vəm tesə və-a vak, fana yi tseŋ wu ŋga wù sə dzəmlo. ³⁷ Sòo. Yusè mù cèp bohòwèŋ, a sè' yusè mù cèp bohòndàaŋwè pwe'.>>

14

Wo To Làm Mɛ Tuhù Jisòs

(Mat. 26:1-16; Luk 22:1-6; Jon 11:45-53)

¹ A bwehe mègù nùmbu ba ya nga ñkà'a Pasobàa dzeɲ. Mvèk ànə dzènggəə, wo sə zɛ megu brəd sè wo ka yiis nja gesə. Fana ngàa fa satikà' bə bù ngàa yə'rè lùk wèɲ sə lap mandzè də wo borə ko Jisòs, nə kə zə yi. ² Wo duk fe'lə sè' bə tu awo də, <<Kaco vesùwèɲ ko yi nùmbu satikà' ye, bùusè bwiiɲ nə gham vesùwèɲ nga'a.>>

Wo Yok Fa Jisòs Kù

Bə Làmindà Mvwe' Lak Betani

(Mat. 26:6-13; Jon 12:1-8)

³ A ye sè' ghà nà'nə mvwe' lak Betani, fana Jisòs sə zɛ zɛzɛ mɛ nda'à Saimù nè yi ànə ye to ngà kuturu nà'a. Fana ñwà nəmòk jəɲ və ndo mve' làmindà sè yà' gɛ nteɲ cèbùè, nə vok cùu ndo nə, nə sə kɛ' tsoɲ fa Jisòs mɛ tuhù yi. ⁴ Bùu mok jòk, nə sə ñwərə kɛ'ca də, <<Wo gù bɛpsə làmindà sə ve'nə bùu yà le? ⁵ Anə boɲ co wo seɲ yà' le ncùhù tɛ', nə gap fa ngàa jìɲ wèɲ mbàam sə, nə nonʂə ngògù bɛpsə yà' ve'nə.>> Wo kək tɛsə ñwà nə, nə jwa yi. ⁶ Jisòs duk bwi ye də, <<Wèeɲ me'rə ñwà nə, nə kà yi ngə' fa. Yi gù fa mɛ yusè yà' bònve'e maɲgəɲgèɲ. ⁷ Wèeɲ nə sə ye maligèɲ ngàa jìɲ fo' co wèɲ tɛsə wo ghà yà lònɲ. Mɛ nə kà yàm vesùwèɲ cu mali. ⁸ Ñwà ènə gù yà'sə sè' mvèk ñaaɲ ye, ngòyok fùhɛ nonʂə ni' àm mvè'nè wo nə tuuɲ nà'. ⁹ Mɛ tsok fa wenɲ ncèp nè nà'a ñkèm duk də, mvwe' sè fòpwe' sè

wo nə tsoho Ntirè nè Bèbonj nə sənə nzenğonj
nə fana yusè yi gù yè'sə wo nə sə tsərə maligè
yi bùu zeŋ.>>

¹⁰ Fana mòk mətsetsə'rè ngàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə nè liŋ yee Judàs Iskarəyà nà'a à tesə lònğòkè sèn Jisòs bohònğàa fa satikà' wèŋ. ¹¹ Wo à kwa ngòyuk yusè Judàs ànə tsok wo sə nè bup, nə kak yi də wo nə fa yi mbàm. Fana Judàs ye nga'a ngòlòp mandzè nè ngòsèŋ Jisòs nə.

Nkà'a Pasobà

(*Mat. 26:17-25; Luk 22:7-13, 21-23; Jon 13:21-30*)

¹² A kè dzèŋ nùmbu nè wo à yèto ñkàk nè wo nə zù brəd sè wo ka yis nja gesə, yè'sə nùmbu nè wo à sə sèhə nsùŋgaan ñkàk pasobà sè'. Fana ngàa fàak Jisòs kə fek yi də, yi nə dzəm ngòzù ñkàk nə ye ma fòlɛ, ya nga wo lo kə fuhù tsə'rə mvwe' sə. ¹³ Jisòs cok fis ngàa fàak ye ba, nə tsok fa wo də, wo lo sə ntòlak. Wo ye ñwèmbam nèmòk nga yi bèk kùuŋ ndzəp, wo yuŋ lo nà'. ¹⁴ Mvwe' ndap nè yi kè ni mbwa pwe', wo fek ngà ndap nə də, Cìcà duk də wo fek nà' də, rum ndap nè yi bə ngàa fàak yee nə zù ñkàk pasobà mbwa fòlɛ? ¹⁵ Fana yi nə niŋ fa wo rum mòk nè ghanj ma mu tuhù, nè bèbonj, nè bum mbwa pwe'. Wo fuhù tsə'rə nà'. ¹⁶ Ngàa fàak ye sə à lòo, nə kə tseŋ bum pwe' mùmchè'nè Jisòs ànə duk sə. Wo fuhù zuzù pasobà sè fo'. ¹⁷ Nùm à co, yi və fo' bə bwe ye sè hum-ncòp-ba sə lòonj.

¹⁸ Mvəsè wo à zù zuzù, fana Jisòs duk də, <<Mù sə tsè' weŋ də, ñwè nè mò'fis mətsetsə'rə

wèŋ fɛɛŋ nə sɛŋ mɯ, a mòk nè yi sə zɯ be'lə vèsə.>> ¹⁹ Bwe ye sə à yè ŋgòkoksə manziŋ, nə sə dɯhɯ fa yi mò'fis mò'fis dɯk də, <<Anə kà wu lɛ mù sɛŋ.>> ²⁰ Jisòs dɯk fa wo də, <<A mòk mɯtsətɛsə'rə wèŋ sè hum-ncòp-ba yè'sə, a yi nè yi sə fa kùrə tsə lòbo sənə ŋgàp vesi nà'a. ²¹ Mùu mo ŋwè, mɯ nə kpɯ lo mvè'nè wo à còm nòŋsə ndzənə ŋwàk Nwì sə. Fana ŋgə' nè bɯp cu bohòŋwè nè yi sɛŋ mɯ ànə. Anə boŋ ghak bohòŋwè ànə co wo kà yi dzə lok.>>

Zuzɯ Nè Nà' A Lèsə Mbwè: Losopà

(Mat. 26:26-29; Luk 22:14-23; 1 Korè 11:23-26)

²² Mvè'nè wo à sə zɯ fana Jisòs jəŋ brɛd, nə kwasə Nwì, nə bə'rə fa bwe ye sə. Yi dɯk də, <<Wèŋ jəŋ, nə zɯ. Nè'e ŋgùpni' àm.>> ²³ Yi à jə ŋgàp, nə kwasə Nwì, nə fa wo. Wo no sənə ŋgàp nè mò'fis wo pwe'. ²⁴ Yi dɯk də, <<Yè'e ndɯəm am sè yà' fè'e bùu bwìŋ ŋkùuŋ, a zɛŋ sè yà' kì ŋge' ndzənə rùk njàm. ²⁵ Mù sə tsè' wɛŋ də, mɯ nə kà rùk nè'e vesùwèŋ mok no fe'lè tè kə dzeŋ nùmbu nè mɯ nə kè no nà' mok nsàp nè fi mvwe' gaŋ Nwì.>> ²⁶ Wo à yəm ŋkì, nə tesə lo mvwe' nda Olip.

Jisòs Də Pitàa Nə Dzeŋ Yi

(Mat. 26:30-35; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

²⁷ A kè dzeŋ fo', Jisòs tsok fa bwe ye sə wèŋ dɯk də, <<Wèŋ nə caŋ me'rə mɯ mɯmù. Mù rì vɛ'nə bùusè Nwàk Nwì sə dɯk sè' vɛ'nə də, <Mùu Nwì, mɯ nə ləp ganakù' nə, fana nsùŋgaŋ sə nə caŋ sam.> ²⁸ Anə ye sè' də ghà nè mɯ nə lokok mvwe' kpɯ, fana mɯ nə lo mantombii wèŋ

mvwe' nzenḡon Galìli.>> ²⁹ Pità cep fəsə fa yi də, <<A ye-a nga bwìn pwe' ca mè'rə-a wu sè ca, mɛ nə kà wu yàam ca mè'rə.>> ³⁰ Jisòs duk fa Pità də, <<Mɛ tsok wu ŋkəm ncèp də, ŋkuŋ mvəp sə to bə ndzəm nè ntinə nè'e kè' ba, ŋga wù duk də wù ka mɛ riŋ kè' tɛ'.>> ³¹ Pità cep fe'lə bə ñàŋ də, <<A mègù-a sè ŋgòkpɛ vesù, kaco mù beŋ wu yeŋ.>> Bwe ye mok sə duk sè' vɛ'nə pwe'fo'.

Jisòs Sə Gù Pìriyà Gèsemani
(Mat. 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Wo à kè dzèŋ mvwe' səmok sè wo togè fo' də Gèsemani, fana Jisòs duk fa ŋgàa fàak ye wèŋ sə duk də, <<Wèeŋ cum fɛeŋ ya mù kə gɛ pìriyà.>> ³³ Yi jəŋ bwìn tɛ', Pità, Jem nə ye Jon də wo yuŋ yi. Tsətsəre' nè bɛp yèto ŋgòvə bohòyi, yi kà kwəkwa mok tse' lok, ³⁴ fana yi duk fa yà'wèŋ də, <<Tsətsəre' nè bə manziŋ sə ntɛù mù nè bɛp co mù coho gbɛ kpɛ. Wèeŋ cum fɛn, nə sə so, nə kà lo dzəm.>> ³⁵ Yi sooŋ lo mantombi, nə gbɛ sə nze, nə sə leŋ pìriyà duk də, mandzè mok ye-a yo, yi kà ŋgə' nsàp nà'nə yə. ³⁶ Yi leŋ də, <<Pàpa tɛ' àm, yumok kà wu gha'gè. Jəŋ gesə ŋgàp ŋgə' nè mù tuhù mù nè'e fo'. Mɛ duk-a sè vɛ'nə, wù gɛ mɛmvə'nə wù dzəm wù, kà mɛmvə'nə mù dzəm mù gù.>> ³⁷ Anə geŋ, yi lo, nə kə tseŋ bwe ye sè yi ànə jəŋ tɛ' sə ŋga wo sə dzəm lo. Yi yəmsə wo, nə duk fa Pità də, <<Wù sə dzəm lo à, Saimù? Kaco wù cum nca mvək mwejo yeŋ à?>> ³⁸ Yi duk fe'lə fa yà'wèŋ də, <<Wèeŋ so, nə sə gɛ pìriyà sè' ya mèmumsəə kà weŋ gha'. Ntəm yo, megu də ñàŋ ka yeŋ.>> ³⁹ Yi lo, nə sə kə gɛ

mali pìriyà sèmok, nè sè cep megu sè' yusè yi anè cep mantombi sè. ⁴⁰ Anè geŋ yi bwi foho vè fe'lə, nè kə tseŋ yà' ŋga yà' sè dzəm fe'lə sè lo sè. Wo kà yusè co wo cep tse', bùusè lo ànə sè ko zəm tse' wo lis vε'ε nsàp nè bə jòn. ⁴¹ Yi ànə bwi vè nè kè' tε', fana yi duk fa wo də, <<Wèŋ sè nòŋ yòŋsə mali yu awèŋ fo' à? Yà' kùrə laŋ, mvək nè kə dzèŋ laŋ, wo sèŋ fa mùu mo ŋwè bohòŋgàa gù bup wèŋ. ⁴² Wèŋ lokok a lo, yeè, ŋwè nè yi seŋ mù nè nè'.>>

Wo Ko Jisòs

(Mat. 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:2-12)

⁴³ A ye ŋga Jisòs sè cèp mali ntòfo', fana Judàs nè yi mo fàk ye mòk tesə vè bə bùu sèmok ŋga wo rìp fèk, nè tse' ntòk. Anè tumsə wo ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ŋgàa yə'rè lùk, nè ye bùu sè mantombi. ⁴⁴ Ŋga Judàs ànə tsok nəm wo də wo yə-a ŋga yi kè cepsə ŋwè nəmòk bèbòŋ co ŋge' àlε, wo riŋ də nà'a yi nè. Wo ko lo yi, nè kotse' lo yi cùk. ⁴⁵ Mvè'nè Judàs ànə wəsə vè ntèn, yi ye gesə Jisòs, nè lo kə cepsə nà' co ŋge', nè də, <<Cicà.>> ⁴⁶ Fana wo kè kotse' Jisòs cùk. ⁴⁷ Ŋwè nəmòk nè yi à ye fo' à sè cok fis fèk ye, nè gbε' tiŋ mak ntu'u mo ŋkwèŋ ŋkum ŋgà fa satikà' mòk sè nze. ⁴⁸ Jisòs cèp ye duk də, <<Wèŋ tesə co wèŋ sè lo mvwe' bε' ŋgà yè bə fèk nè ye ntòk yè'e ŋgòko mù à? ⁴⁹ Vesùwèŋ yiskokgè mùmwe' ndap Nwì nè ghaŋ nè səsə, mù sè yə'rə bwìŋ, wèŋ kà mù ko. Yè'e ŋgògù də yusè ŋwàk Nwì à cèep ye vε'nə.>> ⁵⁰ Yà'a ŋga'a mvək nè ŋgàa fàak ye sè wèŋ à mè'rə yi, nè caŋ

lo wes pwe'. ⁵¹ Mɛ wà'nzùm nəmòk à sə yù Jisòs wèŋ maŋkwèŋ ŋga yi lim tse' mègù làba' ye. Wo də wo ko yi ye sè' korə. ⁵² Mvè'nè wo à ko làba' nə, yi swè'ε tesə ye sə, nə caŋ lo nswè'mbwè.

Wo Sak Jisòs Mɛ Kaŋsurù

(Mat. 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:13-14, 19-24)

⁵³ Wo à jə lòJisòs mvwe' ndap ŋkum ŋgàa fa satikà' ŋga ŋgàa fa satikà'a sè ghaŋ pwe' bə bùu sè mantombi nə ye ŋgàa yə'rè lùk wèŋ à kè benə fo'. ⁵⁴ Anə ye ŋga Pità sə yù vè maŋkwèŋ mwe səsap, nə kə ni sè' mɛ ntòmbiù ŋkum ŋgà fa satikà' nə. Yi à kè cu fo', nə sə yuk mis bə bùu sè wo à sə kùk ndap Nwì wèŋ.

⁵⁵ Ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ŋgàa kaŋsurù sə pwe' à sə làp yumok co wo ko Jisòs bə zəŋ ya wo zə yi. Fana wo kà yumok yə. ⁵⁶ Bwiŋ à yè ngòcì' fa Jisòs mvwès, wo pwe' cèp cù zəzok. ⁵⁷ Mok lokok, nə ci' fa yi mvwès duk də, ⁵⁸ <<Vès à yuk ŋga yi sə duk dεε, yi nə kəəmsə mak ndap Nwì, nə bwiŋ à ci nè'e, a ca nùumbu tε', yi ci mok fo' sè' nə bwiŋ ka nà' mok bə bo ci.>> ⁵⁹ Wo à cèp-a sè vè'nə, yusè wo sə cèp sə ka mvwe' mò'fis ye.

⁶⁰ Ŋkum ŋgà fa satikà' nə à lòkok təəŋ mɛtsè kə mantombi wo pwe', nə fek Jisòs də, <<Wù ka yumok ngòcèp tse' à? Bùu yè'e sə duk də wù a duk da ε?>> ⁶¹ Jisòs cum megu dədok. Yi fek fe'lə Jisòs səmok duk də, <<Wu ŋkum ŋgà gèm bwiŋ nə ye mo Nwì nè vès sə kùksə yi nə àlε?>> ⁶² Jisòs à dzəm də, <<Ŋ, a mɛ. Wèŋ nə ye mùu mo ŋwè ŋga mù cu bo mamà'a Nwì nè yi tse' ŋaŋ

nə, nə ye fe'lə mɔŋ ɲga mɔ sɔ tsə mɔbu ndzənə mbàk.>> ⁶³ Yi ànə duk wes vɛ'nə, fana ɲkum nə jok, nə sɔŋ sarə cək nè mɔ ni'ì yi, nə duk də, <<Njo nè a lap yis fe'lə ɲwè nəmòk ɲgòkè rɛŋsə fe'lə yumok ka mok ye. ⁶⁴ Wèŋ yuk nsàp nè yi bɔpsə liŋ Nwì sə laŋ. Wèŋ duk yàwèŋ də yà?>> Wo pwe' kiŋ cù də wo zə megu yi zəə. ⁶⁵ Mok yèto ɲgòte Jisòs bə nte, nə ləp yi ɲga wo lok tse' yi lis, nə sə fek yi duk də, yi riŋ-a ɲwè nè nà' ləp yi nə. ɲgàa fàk sè wo à sə fàk bohòŋkum ɲgàa fa satikà' à sə ləp yi sè'.

Pità Bèŋ Jisòs

(*Mat. 26:69-75; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18, 25-27*)

⁶⁶ A ye ɲga Pità à cu mali ntòmɔwe' ntòmɔbi nə, fana mɔŋwà nəmòk nè yi fàkgè bohòŋkum ɲgà fa satikà' nə à vè fo' ⁶⁷ ɲga Pità sə yuk mis. Yi kək ja'a nà' jwan, nə duk də, <<Wu yegè sè' wen Jisòs nè mɔwe' lak Nazàre nə.>> ⁶⁸ Pità beŋ də, <<Mɔ ka yusè wù sə cèp yà'sə riŋ. Yà' sə ka fə ntu'ù mɔ sè' rɛŋ.>> Yi tesə tsoŋ lo mɔwe' ncùu ɲka' ntèn, [fana mɔvəp to]. ⁶⁹ Mɔŋwà nə kə ye yi, nə sə tsoho mali fa bùu sè wo tərə fo' də Pità gù tsə gù mòk. ⁷⁰ Yi à bèŋ sèmok. A sàp ko' jo bùu sè wo à tərə fo' sə à duk fa yi də, <<Kaco wù beŋ də wù ka wenə wèŋ ye yeŋ, bùusè vès rì də wu ɲwèə Galìli.>> ⁷¹ Yà' à bàa Pità yak ni' ye, nə kəŋ mok Nwì də, <<Nwì riŋ yi, mɔ ka ɲwè nè wèŋ sə duk nà'nə riŋ lok kè' mò'fis.>> ⁷² Ntomvəp to sèmok. Fana Pità tsərə mɔvè'nə Jisòs anə duk yi də, <<Mvəp nə to kè' ba ɲga wu

bɛŋ mɛ kɛ' tɛ' dɛ wù ka mɛ riŋ.>> Fana yi vehe waŋ nɛbɛp.

15

Jisòs Tə Mantombii Palè

(Mat. 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Jon 18:28-38)

¹ Ngàa fa satikà' wɛŋ bɛ bùu sɛ mantombi nɛ ye bù ngàa yər̀r̀è lùk nɛ ye fe'lə bùu sɛ wo sakgè kaŋsurù wɛŋ pwe' à yàaŋ kùrə nɛ zəzòŋ, nɛ cɛp tes mvwe' mò'fis mvəsɛ wo nɛ gɛ bohòJisòs. Fana wo kiŋ Jisòs, nɛ jəŋ lo yi kɛ fa bohògovənòPalè. ² Palè à fek yi dɛ, <<Wu ŋkum bùu Jus wɛŋ wu à?>> Jisòs duk fa nà' dɛ, <<Wù duk yà'a mvə'nə.>> ³ Ngàa fa satikà' sɛ ye ngòlɔp Jisòs bɛ nzak cɛbùè. ⁴ Palè duk fe'lə dɛ, <<Wù sɛ kà cɛp à, yuk a yòo bum sɛ wo sɛ cɛp bɛ liŋ yo pwe' è?>> ⁵ Jisòs à cu mègù dɛdɔk. Yà' à ghak Palè mɛ tuhù.

Jisòs Ngà Kpɛ

(Mat. 27:15-26; Luk 23:13-25; Jon 18:38-19:16)

⁶ A yegè lèlùm mvək ŋkà'a Pasobà, fana Palè fis me'rəgè ngà ndapndzəm mò'fis nɛ bwìŋ dzəm dɛ yi me'rə nà'. ⁷ Mvək nà'nə à ye ngà ŋwè nəmòk nɛ wo togè yi dɛ Bàrabà à ye mɛ ndapndzəmè bɛ bùu sɛmòk sɛ wo à lùlù bɛ bùu gomè, nɛ zə bwìŋ. ⁸ Bwìŋ à vè, nɛ sɛ fek Palè dɛ nà'a fis me'rə ngà ndapndzəm mòk mvəsɛ yi gùgè lèlùm sɛ. ⁹ Fana Palè fek wo dɛ, <<Wɛŋ dzəm dɛ mɛ me'rə fa wɛŋ Jisòs ŋkum bùu Jus à?>> ¹⁰ Yi fek vɛ'nə bùusɛ yi à rì sɛ ntuu yi dɛ ngàa fa satikà' wɛŋ ko Jisòs yè'sə ngà wo à sɛ

ko' mègù ndù. ¹¹ Ngàa fa satikà' sə à yuk vɛ'nə, fana wo fimsə mis duk də bùu sə duk Palè fis me'rə fa wo ɛ Bàrabà. ¹² Palè fek fe'lə bùu sə də, <<Wèŋ dzəm də mɛ gu bə ɲwə nè wèŋ sə to yi də ɲkum bùu Jus nà'a ye va?>> ¹³ Wo kè' fis bə ɲgùŋ də, <<Tɛ'lə yi mɛ ntəəŋ.>> ¹⁴ Palè fek fe'lə wo də, <<Bùu yà? ɲwə ènə gù bupsə yà? >> Kàyà', wo fuŋ ghaha fuŋ də, <<Tɛ'lə mègù yi mɛ ntəəŋ.>> ¹⁵ Yi à dzəm ɲgògù ya bùu sə kwa. Fana yi me'rə Bàrabà, nè ləp Jisòs bə ɲkwès, nè fa wo də wo kə tɛ'lə nà' mɛ ntəəŋ anə.

*Sojà Wèŋ Sə Ywi'lə Jisòs
(Mat. 27:27-31; Jon 19:2-3)*

¹⁶ Sojàa sə wèŋ jəŋ lo Jisòs mənə ntòmbi ntò' Palè nè, nè to benə sojàa mok sə fo' lònŋ. ¹⁷ Wo nisə fa yi nsàp cək nəmòk səsap bə ncòm bəban, nè lim ndik nəmòk nè bə njàk, nè ta fa yi mɛ tuhù co tàŋ ɲkum. ¹⁸ Wo ye ɲga'a ɲgòcəpsə kɛ' yi co ɲkum, nè sə cep də, <<ɲgèè ɲkum bùu Jus.>> ¹⁹ Wo ləp yi bə ntatɛ mɛ tuhù, tɛ'lə fa yi nte mɛ ni'ì, nè sə təŋ mantombii yi bə tumfərə də wo sə kùksə yi. ²⁰ Wo ànə ywi'lə kərə yi fana wo fweŋ fis ma səsap cək nè wo anə ni fa yi nè, nè ni fəsə fa yi cək ye sə səmok, nè jəŋ fis lo yi ɲgòkè tɛ'lə yi mɛ ntəəŋ. ²¹ A kə dzèŋ mandzə, wo kərə bə ɲgà' nəmòk nè liŋ yee Saimù ɲga yi sə və ye mvwe' lak sə vəə. Fana wo tap ko yi bə ɲàŋ də nà'a bək ntəəŋ Jisòs sə. A ye Saimù nè mvwe' lak Sìrinì, tè'ɛ Àlèsandà bə Rufù.

*Wo Tɛ'lə Jisòs Mɛ Ntəəŋ
(Mat. 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)*

22 Wo jəŋ lo Jisòs mʷwe' sè wo togè fo' də Gòrigotà (a yà'a də nzùè tu bwìŋ). 23 Wo lap mandzè də wo fa yi rùk sè wo tòrə yà' bə nsàp ncèp nəmòk sè wo togè yà' də meè. 24 Yà'a ŋga'a mok mʷèk nè wo à tɛ'lə yi mʷ ntəəŋ anə, fana wo jəŋ cəək ye, nə sə təm gəpsə yà' bə bèn. 25 Wo à tɛ'lə yi ŋga a co nùm bəŋ. 26 Wo à còm naaŋ njo kʷə ye də, Ŋkum bùu Jus. 27 Wo à tɛ'lə yi nùmbu anə bə ŋgàa yèə mok bwìŋ ba. Mòk mazə, mòk maŋkwíp. [28 Yè'sə à gù ncèp nəmòk nè nà' à ye ndzənə ŋwàk Nwì ŋgòkə ye zinə də, <<Wo à be'lə yi bə bù ŋgàa gù bʷp wèn. >>] 29 Bùu sè wo à sə cà fo' wèn à sə yà'rə yi, nə sə mək tu awo duk də, <<Ŋhŋ, a bəboŋ, nà'a wù nè wù à duk də aco wù kuəmsə mak ndap Nwì, nə ci wes fe'lə nà' mʷnə nùmbu tɛ' nə. 30 Suhu tsoŋ na mʷ ntəəŋ fa' nə, nə tesə-a ni' yòè.>> 31 Ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ŋgàa yə'rè lùk wèn à sə ywi'lə yi sè'. Wo sə duhə kɛ' ca də, <<Yi tesə rì bəŋsə mègù bùu mok wèn, nə kà ni' nè nje tesə rì. 32 Yi dukgè də yi Ŋgà gèm bwìŋ nè Nwì à duk də yi nə tum vesə nə, də yi ŋkum bùu Izùrɛ. A ye-a vɛ'nə, wù suhu tsooŋ mʷ ntəəŋ ya vèes ye, nə dzəm bohòwù.>> Bùu sè wo à tɛ'lə be'lə yi bə yà'wèn sə, wo à yàk yi sè'.

Jisòs Kʷə

(Mat. 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

33 Anə ye ŋga nùum mok marəŋ kaŋ fana ndzəm seŋ mʷwe' nzeŋgòŋ nə pwe' tètè kə dzeŋ co nùm səm. 34 A kè dzeŋ nùm səm, Jisòs waŋ fis bə ŋgì nè ghaŋ də, <<Eloi, Eloi, làma sabatàni?

>> A yà'a duk də, <<Nwì àm, Nwì àm, wù swì mà' mu bùu yà?>> ³⁵ Bùu mok sè wo à ye fo' à yuk, nə duk də, <<Wèeŋ yu'rə àwèŋ mvəsə yi sə to Alajà.>> ³⁶ Nwè nəmòk nè yi à ye sè' fo' caŋ kè tsəp gesə yumok co kùsa vε'ε sənə rùuk sè cəcuk, nə kə tse' gesə lo mu cùhù Jisòs bə ntatə. Yi duk də, <<Wèeŋ yuk, a ja'a na kèe Alajàa nə kə jəŋ tsooŋ yi mu ntəəŋ fa'nə àlε'.>> ³⁷ Jisòs waŋ fe'lə bə nàŋ səmok, fana yòŋsə ye me.

³⁸ Ghà nè yi ànə kpɛ à ye fana cək nè nà' à sə gəpsə rum ndap mòk məmvwɛ' ndap Nwì nè ghaŋ nə à sàha jəŋ mu tuhù wàrr, kè dzèŋ sə mbwè. ³⁹ Nkum sojà nè yi à təəŋ fo' mantombii Jisòs à yə mvəsə nà' wa nə kpɛ, fana yi duk də, <<Kε', n̄wè ènə nə ye mo Nwì nè zìnə.>> ⁴⁰ Bàa səmok à tə fo' mvwe' səsap, nə sə ja'a. A ye mok fo' Mèri Mədàlinà, Sàlomì bə Mèri ma Jem nè mwenke' bə Josis. ⁴¹ Bàa yè'sə à yèto ngòyù jə Jisòs mvwe' nzeŋgòŋ Galili, nə sə tɛsə nà'. Bàa səmok à ye fo' sè' nkùuŋntèŋ sè wo à vè Jòrosalèm bə yà'wèŋ.

Wo Tuuŋ Jisòs

(Mat. 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁴² Nconùm nùmbu nè wo à sə fùhu dzə à kè dzèeŋ, ⁴³ fana Jòsep nè mvwe' lak Arimatayà à ko ntum, nə kə ye Palè də nà'a fa yi vèŋ Jisòs ya yi kè tuuŋ. Yi à ye n̄wè nè zìnə mvwe' kwe' kaŋsurù awo nə, yi sə tək ngòyə mvəsə gaŋ nkum Nwii nè ye. ⁴⁴ Palè vehe ngòyuk də Jisòs nə kpɛ laŋ, nə to fek nkum sojà də Jisòs nə kpɛ laŋ àlε. ⁴⁵ Mvè'nè yi à yuk wes yusè nkum sojà

nə à tsè' fa yi, fana yi duk fa Jòsep də nà'a jəŋ vèŋ ni' Jisòs nə ntèŋ. ⁴⁶ Jòsep à lò, nə kə ki tsoŋ fis Jisòs mə ntəəŋ anə, nə lim gesə nà' ndzənə cək fəfop nə yi ànə ywi, nə tuuŋ nà' ndzənə nsàp sè nə wo ànə tuŋ ndzənə lis, nə bwi' lok yà' bə ŋkəŋkùm lis nəmòk. ⁴⁷ Bèba səmòk à ye fo', a ye Mèri Màdàlinà bə Mèri ma Jisòs. Bàa yè'sə à yə mvwe' sè wo à tuuŋ Jisòs sə.

16

Jisòs Lòkok Mvwe' Krə

(Mat. 28:1-8; Luk 24:1-12; Jon 20:1-10)

¹ Numbu dzè à càa, Mèri Màdàlinà bə Mèri ma Jem nə ye Sàlomì wèŋ à ywi ncəəp mok də wo kə yok vèŋ ni' Jisòs bə zeŋ. ² Tsok à reŋ ye Sondè ŋga cu ntòzəzòŋ ŋga nùm sə bà tesə ko' sə cùu ndahà, fana wo lo mvwe' sèe sə. ³ Wo sə dũhũ lo mandzè də, ŋwè nə yi nə kə dzərə fis fa wo lis mvwe' ncùu sèe sə nə ye yè'sə ndà lɛ. ⁴ Wo ànə geŋ à, wo ye ŋga wo dzərə gesə ma ŋkəkùm lis nə mvwe' ncùu sèe sə laŋ. Lis nə à yam vɛ'ɛ nèbɔp. ⁵ Wo ni lo ca, nə ye wà'ŋwè nəmòk ŋga yi cu mamàk, nə ni tse' cək nè fəfop mə ni'yi. Fana ntəm tiŋ wo nèbɔp. ⁶ Yi duk fa bàa sə də, <<Wèeŋ kà wəp, mù rì də wèŋ sə ləp Jisòs nə mvwe' lak Nazàre nə wo anə tɛ'lə yi mə ntəəŋ nà'a. Yi ka feŋ yeŋ. Yi lòkok mvwe' krə laŋ. Kè kùk ja'a na yòo mvwe' sè wo a nòŋsə yi sə. ⁷ Nə yeè nə vɛ'nə fana wèeŋ du lo kə tsok fa ŋgàa fàak ye bə Pità sè' vɛ'nə. Yi gè cà nà' mantombii wèŋ ŋgòlòmve' nzeŋgòŋ Galili, wèeŋ nə kə ye gu yi fo' mvè'nè yi ànə tsok me wèŋ sə.>> ⁸ Yi

à cèp wes mè ve'nə ntèn, wo carə tesə sənə sèe sə nga wo sə kà bə wuə jik jik. Mvè'nə wo à sə wəp, fana wo carə lo, nə kà ɲwè nəmòk yumok tsè' fa.

Bwìŋ Yə Jisòs

(*Mat. 28:9-20; Luk 24:13-53; Jon 20:11-23; Ngàa Ntum Jisòs 1:6-11*)

[⁹ Jisòs ànə lòkok nùmbu Sondè anə fana ye to yi Mèri Màdàlinà nə yi à jùm fis fa nà' yòŋsəə ze' sàm̄ba ndzə ni'ì nà'a. ¹⁰ Mèri lo kə tsok fa bùu sè Jisòs à sə ye bə yà'wèn ɲga wo sə tɛ', nə sə wəŋ nəbɔp. ¹¹ Mvè'nə wo à yuk də yi duk də Jisòs lòkok mvwe' kpɛ nə də yi yə nà' bə lis, wo kà yi dzəm fa.

¹² Yà'sə à cāa, yi yəəŋ fe'lə bə nsàp mòk bohòbù ɲgàa fàak ye bwìŋ ba, ɲga wo sə mè'rə ntòlak Jòrosalèm nə. ¹³ Wo bwi lo, nə kə tsok fa mok sə, fana wo kà sə dzəm mali.

Jisòs Nìŋtsə'fa

Bwe Ye Wèn Ni' Ye

¹⁴ À ye maŋkwèn, yi kə niŋ fe'lə ni' ye mok bohòŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-mò'fis ɲga wo sə zɔ zɔzɔ, nə jwa wo bùusè wo à gɔŋsə ntuŋ awo nə kà yusè bùu sè wo à yə yi tsè' fa wo sə dzəm. ¹⁵ Fana yi tsok fa yà' də, <<Wèeŋ du sənə ɲgòn nə lòŋ fo', nə tsoho lo ncèp àm nə bohòndàaŋwè pwe'. ¹⁶ Ndàaŋwè lòŋ nə yi dzəm-a, nə baptesə, yi tse' lùŋ. ɲwè nə yi kà-a dzəm, ye də Nwii nə sak yi. ¹⁷ Bùu sè wo dzəm, wo nə tse' nsàp ɲàŋ nə ɲgògù bum ye'e: wo nə bɛ' fis yòŋsəə ze' bə liŋ am. Wo nə cep riŋ ncèep

sè fi. ¹⁸ Wo te' tse' a no, kè wo no-a nsàp lik nè fòpwe', yà' kà wo yumok gù. Wo nè naan fa ngàa yiyan bo, wo gɛɛ. >>

¹⁹ Tà Jisòs à cèp wes mè bə yà'wèɛ, fana yi kok lo yuye mɛbu, nè kə cum bo mamà'a Nwì.

²⁰ Ngàa fàak ye à lòo, nè tsoho lo fòpwe'. Tà Jisòs sə fa wo nàɛ ngògù manɔngɛn, ya bwìɛn rìɛ də yusè wo sə tsoho sə zìnə.]

lxx

Nwàk Nwì Ma Rùk Nè Fi
New Testament in Yamba

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Yamba)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c475d5b3-da44-51cf-93ca-f255b72fe481